

Technická univerzita v Liberci
FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra: KTV

Studijní program: 2. stupeň

Kombinace: Tělesná výchova – zeměpis

TENIS NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH

TENNIS AT BASIC SCHOOLS

Diplomová práce: 2005–FP–KTV– 200

Autor:

Ladislav NOVÁK

Podpis:

.....

Adresa:

Horní Holetín 144

539 71, Holetín

Vedoucí práce: PaedDr. Hana Janatová

Konzultant:

Počet

stran	slov	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
73	16221	23	8	15	3

V Liberci dne: 15. 5. 2007

Prohlášení

Byl jsem seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

V Liberci dne: 15. 5. 2007

Ladislav Novák

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat PaedDr. Haně Janatové za vedení, spolupráci a podnětné rady při tvorbě mé diplomové práce.

Dále bych rád poděkoval všem pověřeným lidem jednotlivých základních škol a tenisových klubů, kteří byli ochotni udělat si čas pro nezbytné konzultace a pomohli s pravdivým vyplněním ankety. Poděkování patří i koordinátoru minitenisu ČTS Ing. Petru Šafránkovi za pomoc v samotném začátku práce a mé rodině za morální a finanční podporu po celou dobu mého studia.

Ladislav Novák

ANOTACE

TENIS NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH

Resumé

Tato diplomová práce se zabývá výzkumem současného stavu výuky tenisu ve sportovních třídách základních škol. Poskytuje přehled o náležitostech potřebných k založení a úspěšné činnosti sportovních tříd a jejich následnému zařazení do projektu MŠMT s názvem „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“. Podává také obraz o jednotlivých ZŠ, na nichž je tenis kmenovým sportem, a jejich mateřských tenisových klubech. Výzkum probíhal formou osobních návštěv a bylo také využito anketního šetření. Na základě získaných informací vyplynulo, že práce tenisových sportovních tříd není zcela ideální a že úroveň výuky a její organizace je na jednotlivých ZŠ značně rozdílná.

Klíčová slova: tenis, sportovní třída, projekt

TENNIS AT BASIC SCHOOLS

Summary

This diploma project deals with the research of the current state of tennis training in sport classes at basic schools. It provides an overview of requirements which are necessary for establishing the effectivity of sport classes and their consequent implementation into the project of Ministry of Education called „The intensification of sport class activities“. It depicts a situation in each basic school, where tennis is the primary sport, and in its parent tennis clubs. The research was conducted through a face-to-face contact and as a questionnaire. On the basis of gained information it was found out, that achievements of the sport classes are not ideal on the education level and their organization differs at each basic school.

Key words: tennis, sport class, project

TENNIS AN DER GRUNDSCHULEN

Zusammenfassung

Diese Diplomarbeit handelt von der Untersuchung des momentanen Standards des Tennistrainings im Sportunterricht an Grundschulen. Dargestellt wird der Überblick über die Notwendigkeiten zur Erhöhung der Effektivität des Sportunterrichts und deren darauffolgende Integration in das Projekt des Bildungswesens, genannt „Die Intensivierung der Aktivitäten im Sportunterricht“. Es zeigt Situationen sowohl aus jeder Grundschule, in der Tennis eine Grundsportart ist, als auch in Tennisvereinen der Eltern. Die Untersuchung erfolgte durch persönliche Gespräche und durch Meinungsumfragen. Auf der Grundlage der erhaltenen Informationen wurde festgestellt, dass einerseits die Errungenschaften des Sportunterrichts nicht ideal für die Altersklassen sind und andererseits deren Umsetzungen sich von Schule zu Schule unterscheiden.

Die Schlüsselwörter: s Tennis, r Sportunterricht, r Plan

OBSAH

SEZNAM ZKRATEK	9
ÚVOD	10
1 SYNTÉZA POZNATKŮ	12
1.1 ROZŠÍŘENÁ TĚLESNÁ VÝCHOVA	12
1.2 SPORTOVNÍ TŘÍDA (SPORTOVNÍ PŘÍPRAVA)	13
1.2.1 POSLÁNÍ A ÚKOLY SPORTOVNÍ TŘÍDY	14
1.2.2 DOKUMENTACE SPORTOVNÍ TŘÍDY	14
1.2.3 ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO ZŘÍZENÍ ST NA ZŠ	15
1.2.4 CÍLE SPORTOVNÍ PŘÍPRAVY	15
1.2.5 VŠEOBECNÉ ZÁSADY SPORTOVNÍ PŘÍPRAVY	16
1.3 TENISOVÁ SPORTOVNÍ TŘÍDA	18
1.3.1 ŘÍDÍCÍ SUBJEKTY	20
1.3.2 TRENÉŘI TENISOVÝCH SPORTOVNÍCH TŘÍD	21
1.3.3 VÝBĚR ŽÁKŮ DO TENISOVÝCH SPORTOVNÍCH TŘÍD	23
1.3.4 POČTY TENISTŮ VE SPORTOVNÍCH TŘÍDÁCH	26
1.3.5 FINANČNÍ TOKY A JEJICH KONTROLA	27
1.4 TENISOVÉ PROJEKTY	27
1.4.1 O PROJEKTU ČTS „MINITENIS DO ŠKOL“	28
1.4.2 O PROJEKTU MŠMT „INTENZIFIKACE ČINNOSTI ST“	31
2 CÍLE A HYPOTÉZY	33
3 ORGANIZACE PRÁCE A VLASTNÍ VÝZKUM	34
3.1 ANKETA	34
3.2 PRŮBĚH ŠETŘENÍ	34
3.3 CHARAKTERISTIKA SLEDOVANÉHO SOUBORU	35
3.4 ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ VÝSLEDKŮ	35
3.5 AKTUÁLNÍ SPORTOVNÍ TŘÍDY V ČR	35
3.6 JMENNÝ SEZNAM SOUČASNÝCH TENISOVÝCH ST	36
3.7 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH ZŠ A TK	37
4 VÝSLEDKY A DISKUZE	48
4.1 VYHODNOCENÍ ANKETY	48

4.2 POROVNÁNÍ POČÁTEČNÍCH CÍLŮ A HYPOTÉZ	54
4.3 VHODNÁ DOPORUČENÍ	58
5 ZÁVĚR	61
6 LITERATURA	63
7 PŘÍLOHY	64

SEZNAM ZKRATEK

BMI – Body mass Index

ČLTK – Český Lawn – tennis klub

ČTS – Český tenisový svaz

MŠ – mateřská škola

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

OTS – Oblastní tenisový svaz

TC – tenis club

TJ – tenisová jednotka

TK – tenisový klub

TV – tělesná výchova

SCM – Sportovní centra mládeže

SG – Sportovní gymnázium

ST – sportovní třída

TV – tělesná výchova

ZŠ – základní škola

Sb. – sbírky

apod. – a podobně

č.j. – číslo jednací

min. – minimum

např. – například

sk. – skupina

tzn. – to znamená

tzv. – tak zvané

„Intenzifikace“ – projekt „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“

ÚVOD

Téma diplomové práce „Tenis na základních školách“ vzniklo v návaznosti na projekty Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy z roku 2004. Těmito projekty byly „Minitenis do škol“ a „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“. Impulsem byla také diplomová práce Kateřiny Ďulíkové s názvem „Možnosti výuky tenisu na základních školách“. Ta se zabývala zavedením výuky tenisu, případně minitenisu, do hodin běžné tělesné výchovy. Dalším důvodem byl i fakt, že je mi tenis velmi blízký. Již od dětství jsem se tomuto sportu věnoval a v žákovských a následně dorosteneckých kategoriích jsem dosahoval velmi pěkných výsledků. Díky závodnímu hraní jsem získal mnoho zkušeností z tenisového prostředí, které se mi při zhotovení diplomové práce velmi hodily.

Vývoj naší společnosti stále více upozorňuje na to, že další rozvoj demokracie, vzdělanosti a kulturnosti národa není možný bez urychlené a účinné transformace systému výchovy a vzdělávání. Dílčí analýzy školní tělesné výchovy zdůrazňují, že změny v celém školském systému a tím i ve školní tělesné výchově, nemají žádoucí rychlost, komplexnost a intenzitu (Frömel, 1999).

V praxi se ukazuje, že na mnoha základních i středních školách je problematika tělesné výchovy, často neprávem řešena až na druhém místě po tzv. profilujících předmětech, ačkoliv je všeobecně známo, že vysoká kvalita výchovy a vzdělání není možná bez opravdu účinných forem tělesné výchovy. A proto je chvályhodné a velmi důležité, že na základních školách vzniká stále více sportovních tříd. Ať už se jedná o třídy s kmenovým či doplňkovým sportem, je činnost těchto tříd vysoce žádoucí a pozitivní. Paleta nabízených sportů je ve sportovních třídách poměrně pestrá a rok od roku se zvětšuje. Součástí tohoto výběru je i sport, který je mému srdci nejbližší, a tím je tenis.

Cílem bylo vytvořit přehled o současném stavu výuky tenisu ve sportovních třídách základních škol, na nichž je tenis kmenovým sportem a zjistit, zda-li a jak funguje jejich spolupráce s mateřskými tenisovými kluby.

Předmětem zájmu bylo zjistit, jak se zdařilo Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, Českému tenisovému svazu, základním školám

a tenisovým klubům společně zrealizovat projekt z roku 2004 s názvem „Minitenis do škol“. I když u nás tento projekt nenašel plné uplatnění, stal se jakýmsi „odrazovým můstkem“ pro vznik sportovních tříd na základních školách, v nichž je tenis kmenovým sportem. Tyto tenisové třídy byly pak následně zařazeny do dalšího projektu s názvem „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“. Tento projekt finančně podporuje specializované sportovní třídy a právě v tomto dokumentu jsem se dopátral seznamu devíti základních škol, na nichž je tenis kmenovým sportem.

Výzkum probíhal dvěma hlavními způsoby. Jednak formou zaslání ankety do základních škol a tenisových klubů v elektronické podobě (pomocí e-mailu) a jednak osobními návštěvami. Anketní šetření je stěžejní částí diplomové práce.

Tenis má v ČR hluboké kořeny a obrovskou tradici. Proto jsem chtěl osobně napomoci, prostřednictvím této práce, nejenom k zachování tenisových sportovních tříd, ale i k jejich dalšímu růstu, rozvoji a perspektivě. Důsledkem by pak mohlo být zvětšení tenisové základny ČR a větší množství tenisových talentů. Necht' máme mnoho dalších Kordů, Berdychů, Vaidišových či Šafářových.

1 SYNTÉZA POZNATKŮ

1.1 ROZŠÍŘENÁ TĚLESNÁ VÝCHOVA

V kompetenci každého ředitele základní školy (dále „ZŠ“) je podle vyhlášky č. 291/1991 Sb., §6 zřídit třídy s rozšířenou výukou některého předmětu nebo skupiny předmětů. Tedy i rozšířenou výuku tělesné výchovy a to podle učebního plánu č.j. 29 738/96-20-50). Podle tohoto učebního plánu je týdenní hodinová dotace v 6. – 9. ročníku 5 hodin. Navýšení počtu hodin se doporučuje obsahově zaměřit na všestrannou sportovní přípravu, s využitím 5. hodiny pro regeneraci (např. plavání). Pokud na třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy (dále „TV“) navazuje specializovaná sportovní příprava zajišťovaná sportovním klubem, označují se takové třídy jako sportovní. Pokud nejsou zařazeny do projektu „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“, jedná se o nedotované sportovní třídy (dále „ST“). I činnost těchto tříd je významná a pozitivní. Průběžně jsou tyto třídy zařazovány do projektu „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“ výměnou za třídy, které neplní požadovaná kritéria. Tyto změny jsou prováděny na základě návrhu příslušného sportovního svazu.

Jestliže jsou do tříd zařazena sportovní odvětví s rannou specializací (sportovní i moderní gymnastika, plavání, tenis, krasobruslení, lední hokej apod.) je možné zřídit třídy s rozšířenou TV již na 1. stupni ZŠ v 5. a 4. ročníku. Na základě poznámek k výše uvedenému učebnímu plánu požádá škola o udělení výjimky Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále „MŠMT“), odbor 50. V provedeném rozhodnutí je stanoven rovněž způsob úpravy učebního plánu v příslušných ročnících. Celkové týdenní dotace pro jednotlivé ročníky uvedené v učebních plánech nesmí být překročeny. [13]

Příkladem může být tento návrh:

- 4. – 5. ročník: přírodověda a vlastivěda budou vyučovány v celkem tříhodinové dotaci, praktické činnosti, hudební a výtvarná výchova budou vyučovány v jednorodinové dotaci, 4. a 5. hodina tělesné výchovy budou vyučovány jako nepovinný předmět [9]

1.2 SPORTOVNÍ TŘÍDA (SPORTOVNÍ PŘÍPRAVA)

Sportovní třídy jsou jedním ze základních článků systému vrcholového sportu. Tyto třídy na základních školách plní výchovné a výcvikové úkoly příslušných ročníků základní školy a kromě toho poskytují žákům možnost dalšího rozvoje pohybového nadání ve vybraném sportovním odvětví. V našem případě v tenise.

Sportovní třídy na ZŠ jsou základním článkem péče o sportovně talentovanou mládež v České republice. Pro jejich kvalitní činnost je nutné vytvoření potřebných podmínek ze strany participujících subjektů, partnerů jimiž jsou: ZŠ – obec – zřizovatel školy – sportovní klub – sportovní svaz – MŠMT.

ST rozvíjí sportovní nadání žáků v příslušném druhu sportu na základě všestranné přípravy, připravují žáky pro přechod do Sportovních center mládeže (dále „SCM“), Sportovních gymnázií (dále „SG“) a do výkonnostního sportu v dorosteneckých a juniorských kategoriích. Významným atributem jejich činnosti je získání pozitivního vztahu pro aktivní pohybovou a sportovní činnost.

Do sportovních tříd jsou zařazovány z hlediska financování tzv. sporty kmenové (dotace 18 tisíc Kč měsíčně) a sporty doplňkové (dotace 4 tisíce Kč měsíčně). Počet žáků kmenového sportu by měl být v jedné třídě min. 14 – 16, přičemž optimální je počet cca 25-ti žáků. Průměrný počet žáků v 6. – 9. ročníku musí být minimálně 17. Na doplnění žáků do optimálního počtu (maximálně do 30-ti) je vhodné zařazovat i více doplňkových sportů, eventuálně sportovně talentované jednotlivce tak, aby v dané lokalitě byl dán školou všestranný základ co největšímu počtu mladých sportovců. Tenis je specifickým sportem a proto jsou kvóty a počty žáků poněkud odlišné (kapitola 1.3.4). [13]

Potřebná je úzká spolupráce a součinnost školy se sportovním klubem, trenérů s učiteli TV a s třídními učiteli, spolupráce s rodiči. O průběhu rozšířené výuky tělesné výchovy i sportovní přípravy musí být vedena základní pedagogická a tréninková dokumentace (třídní knihy, tématické plány, tréninkové deníky,...). Jde o to, aby poskytované finanční prostředky byly účelně vynakládány v zájmu kvalitní péče o sportovně talentovanou mládež. [9]

1.2.1 POSLÁNÍ A ÚKOLY SPORTOVNÍ TŘÍDY

Vedle ozdravení a zkvalitnění výchovy mládeže a tím i celé naší společnosti lze shrnout všechna poslání sportovních tříd do těchto čtyř bodů:

- výběr pohybově nadané mládeže pro jednotlivé sporty ve věkové kategorii 9 – 14, výjimečně 15 let
- vytvoření pohybových a výkonnostních předpokladů pro dosažení maximální sportovní výkonnosti absolventů ST v seniorské kategorii
- vytvoření podmínek pro systematické trenérské působení u kategorie žactva 9 – 15 let
- projekt činnosti ST vytváří pracovní místa pro trenéry z povolání a podmínky pro odměňování dalších smluvních trenérů

1.2.2 DOKUMENTACE SPORTOVNÍ TŘÍDY

Nedílnou součástí rozšířené výuky tělesné výchovy i sportovní přípravy je vedení základní pedagogické a tréninkové dokumentace. Dvěma nejdůležitějšími dokumenty jsou třídní kniha a třídní výkaz.

Třídní kniha by měla obsahovat tyto základní body:

- seznam žáků/hráčů
- tréninkové plány třídy (rok, období, týden)
- výkaz tréninkových jednotek (činnost v jednotlivých hodinách)
- seznam chybějících žáků/hráčů

Třídní výkaz obsahuje osobní spisy žáků respektive hráčů s těmito údaji:

- osobní údaje (kontakty na rodinu)
- přehled o školním prospěchu žáka
- zdravotní kontroly
- testy všeobecné tělesné zdatnosti
- testy speciální tělesné zdatnosti
- testy techniky tenisových úderů
- sportovní výsledky

- osobní účet ve vztahu ke klubu
- případná hráčská smlouva s klubem

1.2.3 ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO ZŘÍZENÍ ST NA ZŠ

Pro zřízení funkční a úspěšné sportovní třídy je zapotřebí mnoho důležitých faktorů, velké úsilí a chuť zapálených lidí něco pěkného vybudovat.

V zásadě pak možné říci, že existuje pět základních podmínek úspěchu:

- dobré populační zázemí, školní budova s potřebným fondem učeben, dvě tělocvičny, školní hřiště
- zájem vedení školy o zvolenou profilaci, kvalifikovaní učitelé TV případně s příslušnou trenérskou kvalifikací
- dobře pracující sportovní kluby v místě školy, s kvalitními trenéry a dobrým materiálním zázemím
- kvalitně a odborně prováděný výběr do ST – talentové zkoušky
- souhlas zřizovatele školy se zvoleným zaměřením (případné příspěvky,...)

1.2.4 CÍLE SPORTOVNÍ PŘÍPRAVY

Sportovní třídy (v našem případě tenisové ST) přispívají k vytvoření podmínek pro systematickou přípravu tenistů ve věku od 9-ti do 14-ti (výjimečně do 15-ti) let.

Do sportovních tříd jsou vybírány pohybově nadané děti. V průběhu sportovní přípravy jsou zkoumány jejich předpoklady pro všeobecný sportovní růst, vytvoření specifických pohybových a výkonnostních předpokladů k tenisu a pro dosažení maximální výkonnosti v seniorské kategorii.

Předností sportovních tříd je skloubení výuky a sportovní přípravy v rámci jednoho režimu ve vhodných podmínkách.

Na sportovní přípravě dětí se bezprostředně podílejí učitel TV a trenér. Pro stanovení celkové koncepce sportovní přípravy žáků je velmi důležitá znalost zákonitostí vývoje výkonnosti. Při hodnocení sportovní přípravy nelze považovat za hlavní kritérium bezprostřední sportovní výkon. Nezbytná je znalost postupu, jakým bylo výkonu dosaženo. Intenzivní tréninkové zatížení akceleruje

výkonnost, ale může negativně ovlivnit rostoucí organismus. Poměr všeobecné a speciální sportovní přípravy je stanoven metodickými pomůckami Českého tenisového svazu (dále „ČTS“). [7]

Obsah tělovýchovné činnosti a zatížení je nutné stanovit tak, aby byl zachován rovnoměrný rozvoj jednotlivých složek výchovy, vzdělání a tenisového výcviku.

Základním úkolem tenisových tříd tedy není naučit v krátké době celou tenisovou techniku a taktiku, nýbrž poskytnutí soustavné péče, která zaručuje osvojení základních tenisových dovedností. Na tyto tenisové dovednosti žáci (hráči) naváží v dalších etapách výcviku.

1.2.5 VŠEOBECNÉ ZÁSADY SPORTOVNÍ PŘÍPRAVY

Ve sportovní přípravě se snažíme vytvářet prostor pro formování osobnosti, která zvládne svoji vlastní existenci. Podněcujeme radost z pohybu, učíme žáky chránit svoje zdraví, rozvíjet vlastní možnosti, pěstujeme pocity sounáležitosti, odpovědnosti a solidarity.

Výkonnost žáků závisí ve velké míře na stupni biologického rozvoje, který nemusí odpovídat kalendářnímu věku. Akcelerovaní jedinci mají lepší aktuální výkonnost. Při hodnocení jednotlivých výkonů musíme brát v úvahu stupeň biologické zralosti a charakter přípravy, která výkonům předcházela.

V procesu sportovní přípravy zdůrazňujeme komplexnost, pohybovou a funkční všestrannost. Zachováváme přitom principy rozvoje zdravotně orientované zdatnosti jako nutného předpokladu pro rozvoj výkonově orientované zdatnosti v adolescenci.

Cílem sportovní přípravy ve 4. – 9. ročníku ST je všestranný rozvoj základních pohybových schopností s důrazem na rozvoj rychlostních schopností a zvládnutí široké škály pohybových dovedností. Mluvíme-li o tenisové ST, pak jde také o zvládnutí základů techniky tenisu, taktiky dvouhry a čtyřhry. V průběhu sportovní přípravy dětí by mělo být identifikováno jejich pohybové nadání pro tenis.

Systematická sportovní příprava vyžaduje i hygienická opatření týkající se denního režimu, výživy a regenerace (Perič, 2004).

Denní režim žáků by měl obsahovat vhodné střídání zatížení a odpočinku. Za zatížení považujeme v širším slova smyslu: školu, sportovní přípravu a domácí povinnosti. Za odpočinek považujeme: spontánní vzdělávací a pohybové činnosti a spánek.

Vyřešit vhodné střídání jednotlivých činností není jen věcí žáků. Potřebují k tomu účinnou pomoc učitelů, trenérů i rodičů. S denním režimem souvisí i stravování.

Výživa je nedílnou součástí života každého z nás. Na budování vhodných stravovacích návyků se podílí škola i rodiče. Pravidelná smíšená strava alespoň pětkrát denně, obsahující dostatečné množství bílkovin, tuků i glycidů zajišťuje v době růstu dostatek bílkovin pro stavbu tkání, enzymů a některých hormonů.

Žáci jsou vedeni k dodržování jednoduchých zásad:

- ke konzumaci ovoce a čerstvé zeleniny
- ke konzumaci mléčných výrobků (mléko, jogurty, tvarohy, sýry)
- dodržování dvouhodinového odstupu mezi jídlem a tréninkem (závodem)

Hygiena a základní hygienické návyky, jako jsou pravidelné sprchování a výměna oblečení, by měly být součástí každého tréninku. Vedle osobní čistoty je třeba dbát na čistotu tělocvičny a hřiště.

V některých oblastech si musíme všimat i čistoty ovzduší. V době inverzí a zvýšeného obsahu smogu ve vzduchu se uchylujeme do tělocvičen a bazénů. Pravidelné koupání, sprchování chladnou vodou a pobyt v přírodě vedou k odolnosti vůči změnám počasí. Odolnost organismu snižuje výskyt nemocí z nachlazení. Zvláštní pozornost věnujeme žákům s lehkými formami alergií. Dále dbáme na vhodné oblečení a obutí. Nevhodná obuv může posilovat ortopedické problémy, které jsou v době růstu poměrně časté.

Regenerace sil dětí je biologický proces, který má za úkol obnovit funkční schopnosti organismu. V žákovském věku musíme naučit žáky využívat

prostředky regenerace sil a naučit je vnímat regeneraci jako nedílnou součást sportovní přípravy. Nejde jen o obnovení funkčního stavu organismu, ale také o prevenci poruch pohybového ústrojí.

Regenerační procesy se uplatňují ve sportovní přípravě v různých formách. Ihned po cvičení mají regenerační procedury napomoci k uklidnění a uvolnění (sprcha, automasáž,...). Delší dobu po tréninku nebo po závodech používáme formy regenerace, které mírně povzbuzují tělesné funkce.

K nejčastějším formám regenerace sil patří:

- kompenzační cvičení
- doplňková pohybová činnost (klus, plavání,...)
- sprcha, střídavé koupele, ledování, vanová koupel
- masáž (ruční, podvodní, přístrojová)
- regenerace světelnými prostředky (opalování, solárium)
- regenerace teplem (solux, zábaly)
- saunování

Ve sportovní přípravě nelze opomenout její výchovně vzdělávací dopad na žáka. Sportovní příprava by měla být vedena tak, aby žáci získali pocit, že trénují pro zdraví, pro pocit radosti z pohybu a z výkonů.

Seznamujeme žáky s pravidly tenisu a vedeme je k jejich dodržování. Účastí na tenisových soutěžích rozvíjíme jejich závodnické dovednosti. Zájem o tenis rozvíjíme sledováním tenisových turnajů a zapojováním žáků do práce v technických četách, motivujeme žáky k vedení osobního tréninkového deníku. Vedeme žáky k dochvilnosti, k respektování trenérů a učitelů, k plnění povinností doma i ve škole, k dodržování zásad životosprávy (Perič, 2004).

1.3 TENISOVÁ SPORTOVNÍ TŘÍDA

Sportovní třídy tenisu jsou ustavovány na základě rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy se souhlasem ředitelství ZŠ, zřizovatele ZŠ, Českého tenisového svazu a spolupracujícího tenisového klubu (dále „TK“),

oddílu, tělovýchovné jednoty (nestátní neziskové organizace) registrované v ČTS s vlastní právní subjektivitou.

Do projektu činnosti ST jsou zařazovány ZŠ na základě zpracovaného projektu, který předloží TK (doložený souhlasem ZŠ a jejího zřizovatele) Českému tenisovému svazu. Ten jej po schválení doporučí MŠMT nebo zamítne.

Tenisové ST jsou zřizovány na těch ZŠ, kde jsou pro jejich činnost vytvořeny odpovídající podmínky:

- dobře pracující TK v místě školy, s kvalifikovanými trenéry (kvalifikace dle požadavků ČTS) a dobrým tenisovým zázemím
- kvalitní personální obsazení pedagogického sboru (aprobovaní učitelé TV)
- možnost dislokace žáků do paralelních tříd
- venkovní sportovní prostory – min. šest dvorců s letním provozem pro speciální sportovní přípravu a zařízení pro všeobecnou sportovní přípravu
- kryté sportovní prostory – min. tři dvorce pro speciální sportovní přípravu a tělocvičnu pro všeobecnou sportovní přípravu

Tenisové ST samozřejmě podléhají určitým kritériím a ta jsou každoročně hodnocena pověřenými pracovníky z MŠMT, ČTS, TK a ZŠ. Důležitá jsou zejména tato kritéria:

- počet žáků, kteří splnili požadavky pro zařazení do vyšších spádových článků v oblasti péče o sportovně talentovanou mládež (SG, SCM)
- schopnost vedení školy a sportovních klubů v místě naplňovat počty žáků ve ST talentovanými sportovci
- úroveň spolupráce ZŠ s mateřským TK
- zapojení absolventů ST ve spolupracujícím TK a závodní činnost v něm

Na základě uvedených kritérií a v souladu s výsledkovou úspěšností, výkonnostním růstem a účastí v mistrovských soutěžích mládežnických kategorií jsou po dvouletém (čtyřletém) cyklu nově stanoveny finanční objemy pro jednotlivé ZŠ. [13]

1.3.1 ŘÍDÍCÍ SUBJEKTY

Na organizaci, řízení a vůbec vlastním chodu tenisových ST se podílí mnoho důležitých subjektů, jejichž vzájemné vztahy a vzájemná kooperace je absolutně nezbytná pro úspěšné působení tenisových tříd v ČR. Jednotlivé participující subjekty mají zjednodušeně tento popis práce a tato poslání:

MŠMT ČR je garantem činnosti ST. Zabezpečuje ze státního rozpočtu na kalendářní rok finanční prostředky, které formou účelové dotace poskytuje ČTS na činnost ST. Schvaluje dislokaci ZŠ se sportovními třídami, kontroluje financování ST a plnění podmínek k jejich zřizování.

Zřizovatel (obec) vytváří podmínky pro činnost sportovní třídy na ZŠ v oblasti jeho působnosti. Mimo to vytváří společenskou reflexi školy z hlediska jejího výjimečného postavení. Podporuje (se souhlasem rodičů) přechod žáků z jiných škol do škol se ST a koordinuje sportovní aktivity občanských sdružení a institucí v obci.

Ředitelství ZŠ vytváří organizačně-prostorové podmínky pro realizaci rozšířené výuky TV a sportovní přípravy na základě dohody o spolupráci s ČTS a TK. Dále pak koordinuje výuku všeobecně vzdělávacích předmětů a tělesné výchovy se sportovní přípravou.

TK zabezpečuje sportovní přípravu žáků ST a zajišťuje kvalitní tenisové zázemí. Navrhuje ČTS jmenování vedoucího trenéra ST a přímo jej řídí. S tímto člověkem a dalšími smluvními trenéry pak vytváří pracovní-právní, nebo smluvní podmínky pro výkon funkce.

ČTS předkládá MŠMT návrh na dislokaci sítě ST v rámci ČR. Další povinností je uzavření dohody se spolupracujícím tenisovým oddílem o čerpání účelové dotace na činnost ST na základě metodického pokynu MŠMT. Kontroluje činnost ST po odborné stránce a metodicky jej řídí. V neposlední řadě zabezpečuje další odborné vzdělávání trenérů z povolání a smluvních trenérů působících ve ST.

Oblastní tenisový svaz (dále „OTS“) sleduje činnost ST v rámci své působnosti a jedenkrát ročně hodnotí výsledky jejich činnosti. Doporučuje ČTS zřízení ST v rámci své oblasti. [13]

1.3.2 TRENÉŘI TENISOVÝCH SPORTOVNÍCH TŘÍD

Funkci vedoucího trenéra může ve sportovních třídách tenisu zastávat osoba s platnou kvalifikací minimálně I. třídy a nebo trenér II. třídy s prokazatelnou praxí delší než 10 let. Tato osoba pak řídí a organizuje sportovní přípravu žáků ST tenisu a současně řídí a zodpovídá za činnost smluvních trenérů tenisu, které také příslušnému TK navrhuje k jmenování do funkce.

Při organizaci činnosti ST tenisu úzce spolupracuje nejenom s ředitelstvím základní školy a spolupracujícím TK, ale také se svazovým trenérem ČTS a vedoucím trenérem tenisu SG příslušné oblasti.

Podstatnou součástí jeho práce je také zpracování a vedení povinné dokumentace (třídní kniha, třídní výkaz, osobní karta žáka – vše dle metodiky předepsané ČTS) o činnosti ST. Tyto materiály zpracovává zejména pro další jednání ředitelství ZŠ, OTS a ČTS. Pro ČTS a MŠMT ČR dále zpracovává tréninkový plán a hodnocení činnosti ST na školní rok dle pokynů těchto organizací. Se svými závěry pak seznamuje také ředitelství ZŠ a vedení TK.

Krom nezbytných administrativních povinností trenérsky vede skupinu žáků ST a zabezpečuje závodní činnost těchto svěřenců. V této oblasti samozřejmě úzce spolupracuje se smluvními trenéry ST.

Mimo všechny tyto povinnosti by měl vedoucí trenér řídit a organizovat výběrové řízení pro přijetí žáků do sportovní třídy tenisu a organizovat výcvikové tábory či soustředění žáků ST. Tato sportovní soustředění bývají zpravidla v rozsahu sedm dní a to jak v zimním, tak v letním období. [7]

Smluvní trenér, stejně jako vedoucí trenér, musí mít potřebnou kvalifikaci pro výkon této funkce. Požadavkem je platná kvalifikace trenéra tenisu minimálně II. třídy. Smluvní trenér se přímo řídí pokyny vedoucího trenéra ST, jemuž je podřízen a spolupracuje s ním v mnoha činnostech nezbytných k úspěšnému chodu ST tenisu. Kooperace probíhá zejména na trenérském poli, při konzultacích

o organizaci a obsahovém zaměření sportovní přípravy žáků ST a při zabezpečení sportovních akcí. Účastní se také přímo výběrového řízení pro zařazení žáků do ST a vede potřebnou dokumentaci o sportovní přípravě svěřené skupiny žáků ST dle pokynů vedoucího trenéra. [7]

Odměny a pracovní úvazky. Podle metodických materiálů MŠMT jsou tenisové ST dotovány částkou v maximální výši 18 tisíc Kč měsíčně, přičemž je tato částka poskytována přímo TK. Klub však tuto částku obdrží pouze za předpokladu, že jsou splněny podmínky MŠMT o minimálním počtu žáků ve ST. Výuka tenisových ST je organizována v tzv. dvouročnících a každý takovýto dvouročník musí být naplněn minimálně 12-ti tenisty. První dva roky činnosti ST jsou považovány za zkušební a může být přijat i jiný režim (po dohodě MŠMT, ČTS, ZŠ a zřizovatele ZŠ). Lze tedy říci, že je výše státní dotace odvozena od skutečného počtu žáků ST a od tréninkových objemů speciální sportovní přípravy.

Tabulka 1: Tréninkové objemy (organizace v tzv. dvouročnících)

Ročník	Tréninkové jednotky (týden)	Počet hráčů ve skupině (maximum)/počet skupin
4. – 5.	3krát 60 minut	6/2
6. – 7.	4krát 60 minut	6/2
8. – 9.	4krát 90 minut	6/2

Zdroj: *Metodické pokyny ČTS pro vedení ST*. Praha: ČTS, 2004

Celkový týdenní úvazek trenéra je 42,5 hodin. Při minimálním počtu 12-ti žáků v každé věkové kategorii činí tento úvazek 26 hodin přímé výuky speciální sportovní přípravy „tab. 1“. Zbýlých 16,5 hodin věnuje trenér organizačnímu zajištění sportovní činnosti žáků a organizaci tréninkového procesu ST.

Počet hodin speciální sportovní přípravy při minimálním počtu žáků je tedy 117 hodin měsíčně. Při doporučené částce 200 Kč na hodinu činí výsledná měsíční suma na pokrytí trenérského platu 23 400 Kč. Poměrná úhrada, maximálně ve výši 18 tisíc Kč za měsíc, je dotována MŠMT a zbýlých 5400 Kč jde ze zdrojů TK. Dofinancování úhrady trenérských služeb při větším počtu žáků

a zapojení smluvních trenérů jde na vrub TK, případně ČTS. Tréninky probíhají většinou ve skupinách a mohou být doplněny tréninkem individuálním, který si však zájemce musí hradit z vlastních zdrojů. [7]

Tabulka 2: Návrh týdenního rozpisu tréninkových skupin tenisových ST

Délka tréninku (minuty)	Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Počet dvorců
60	4.–5./1.sk.	4.–5./2.sk.	4.–5./1.sk.	4.–5./2.sk.	4.–5./1.sk.	3
60	6.–7./1.sk.	6.–7./1.sk.	4.–5./2.sk.	6.–7./1.sk.	6.–7./1.sk.	3
60	6.–7./2.sk.	6.–7./2.sk.	6.–7./2.sk.	6.–7./2.sk.		3
90	8.–9./1.sk.	8.–9./1.sk.	8.–9./1.sk.	8.–9./1.sk.		3
90	8.–9./2.sk.	8.–9./2.sk.	8.–9./2.sk.	8.–9./2.sk.		3

Zdroj: *Metodické pokyny ČTS pro vedení ST*. Praha: ČTS, 2004

„Tab. 2“ je možným návrhem, jak by mohla vypadat organizace tréninku tenisové ST. Je pouze ukázkou kapacitních potřeb pro trénink ST (nerespektuje školní rozvrh, počty žáků ST, místní podmínky ZŠ a TK).

1.3.3 VÝBĚR ŽÁKŮ DO TENISOVÝCH SPORTOVNÍCH TŘÍD

Sportovní třídy se zaměřením na tenis jsou chápány jako výběrová školská zařízení, kde je zařazení žáků do těchto tříd ovlivněno mírou pohybového nadání jedince. Výsledný efekt činnosti ST závisí na kvalitě provedeného výběru. Úspěšnost výběru závisí na jeho promyšlenosti a plánovitosti. Proto se budu snažit v této kapitole a jejích podkapitolách nastínit způsob, jakým by výběrové řízení mohlo probíhat.

Organizace výběrového řízení není úplně snadnou záležitostí, a proto by se její přípravě mělo věnovat dostatečně dlouhé časové období. Již počátkem kalendářního roku by měl ředitel školy ustanovit komisi pro organizaci a řízení výběru. V doporučeném složení výběrové komise by neměl chybět ředitel ZŠ, vedoucí a smluvní trenéři ST a také učitelé TV působící na ZŠ.

Po stanovení komise výběrového řízení by měly následovat chronologicky další postupné kroky celé organizace:

- zhodnocení úspěšnosti posledního výběrového řízení
- zpracování harmonogramu výběrového řízení
- propagace školy a výběrového řízení
- realizace, vyhodnocení a uzavření výběrového řízení

Za organizaci a provedení výběrového řízení zodpovídá vedoucí trenér ST, přičemž k ruce mu jsou samozřejmě smluvní trenéři ST a další pověřeni lidé.

Obsah výběrového řízení se odvíjí od specifiky místních podmínek. Měl by však obsahovat *zjištění žákova zdravotního stavu, deskripci rodinného zázemí, test pohybové výkonnosti* a souhlas rodičů se zařazením do sportovní třídy.

Zjištění zdravotního stavu je další nedílnou součástí výběrového řízení do jakýchkoli sportovních tříd. Žák by měl absolvovat zdravotní prohlídku u svého dětského lékaře a dodat komisi vyjádření o celkovém zdravotním stavu. Součástí takové zprávy jsou mimo jiné prodělané nemoci, operace, úrazy, ortopedická oslabení, alergie a jiné zvláštnosti.

Deskripce rodinného prostředí by se měla provádět nejlépe prostřednictvím dotazníku pro rodiče. Tento dokument by měl obsahovat jednak údaje o dítěti (datum narození, tělesná výška, hmotnost, školní prospěch, dosavadní sportovní činnost, další zájmy, ...) a také základní údaje o rodičích (tělesná výška, hmotnost, zaměstnání, sportovní aktivity, ...).

Test pohybové výkonnosti. Vzhledem k možnosti porovnávání jednotlivých výběrových řízení do tenisových sportovních škol a následnému sledování kontinuity výsledků žáků, by bylo nejlépe užívat jednotnou testovou baterii při výběrových řízeních po celé ČR. Vhodnou testovou baterií by proto mohla být baterie TENDIAG2.

Tabulka 3: Testová baterie TENDIAG2

TESTOVÁ BATERIE PRO DIAGNOSTIKU MOTORICKÝCH PŘEDPOKLADŮ TENISTŮ ZAŘAZENÝCH DO ST (TENDIAG2)	
I. OBLAST TĚLESNÝCH PŘEDPOKLADŮ	
1. Výška [m]	
2. Hmotnost [kg]	
3. BMI [index]	
II. OBLAST KONDIČNÍCH SCHOPNOSTÍ	
4. Dynamická síla paží (hod medicinbalem 2 kg) [m]	
5. Dynamická síla břišního svalstva (leh – sed 60 s) [počet]	
6. Rychlost (běh se změnou směru – modifikovaný vějíř) [s]	
7. Vytrvalost (běh se změnou směru na 60 doteků) [s]	
III. OBLAST KOORDINAČNÍCH SCHOPNOSTÍ	
8. Frekvenční rychlost rukou (tapping 30 cyklů) [počet]	
9. Frekvenční rychlost nohou (tapping 30 s) [počet]	
10. Pohyblivost trupu (20 s) [počet]	

Zdroj: Zháněl, J. *Testová baterie TENDIAG2*. Olomouc: FTK UP, 2004.

Vyhodnocení a uzavření výběrového řízení. Po vyhodnocení všech součástí výběrového řízení komise uzavře výsledky a předloží řediteli základní školy návrh na složení výběrové třídy. Po zhotovení návrhu personálního složení výběrové třídy oznámí komise výsledky řízení jak úspěšným, tak i neúspěšným uchazečům o přijetí. U nezařazených žáků komise uvede důvody nepřijetí a nabídne jim možnost sportovní přípravy v TK. Současně je upozorní na možnost dodatečného zařazení ve vyšších ročnících ZŠ.

Výběrové řízení se skládá z těchto zkoumaných parametrů:

- sociální klima rodiny – předpokládaná podpora rodičů
- rozumové předpoklady žáka – školní prospěch
- zdravotní stav dítěte
- pohybové předpoklady – výsledky test s ohledem na biologickou vyspělost
- tělesné předpoklady – predikce tělesných předpokladů v dospělosti

1.3.4 POČTY TENISTŮ VE SPORTOVNÍCH TŘÍDÁCH

Tenis je sportem zejména individuálním (vyjma soutěží družstev), který má oproti jiným kolektivním sportům mnoho zvláštností v tréninkovém procesu a právě z těchto důvodů jsou doporučené počty žáků (tenistů) v jednotlivých ročnících ZŠ zcela odlišné od sportovních tříd s jiným zaměřením.

Ve třídách, kde je tenis kmenovým sportem, odpovídají minimální počty „praktickému“ počtu hráčů na soupiskách družstev v jednotlivých věkových kategoriích žákovského tenisu. To vše za předpokladu úpravy Soutěžního řádu tenisu v rozdělení (9 – 10 let děti, 11 – 12 let mladší žáci, 13 – 14 let starší žáci). To znamená, že škola udává počty žáků a zároveň organizuje výuku v takzvaných dvouročnících. Vzhledem k Soutěžnímu řádu se pojí 4. s 5., 6. s 7. a 8. s 9. třídou. Předpokladem je šest žákovských družstev v TK. V začínajících ST může být prvotní stav 12-ti žáků ve 4. a 5. třídě s postupným nárůstem na níže uvedené přípustné minimum během 2 – 3 let.

V ČR jsou i dvě ZŠ na nichž je tenis sportem doplňkovým. Jde zejména o vhodné doplnění tříd do optimálního počtu a o snahu dát školou všestranný základ co největšímu počtu mladých sportovců. Doporučené počty tenistů v doplňkových třídách jsou tedy zcela odlišné. [7]

Tabulka 4: Doporučené počty tenistů v tenisových ST

Dvouročník	Kmenový sport (počet žáků)	Doplňkový sport (počet žáků)
4. a 5. třída	12 – 18	6 – 8
6. a 7. třída	12 – 18	4 – 6
8. a 9. třída	12 – 18	4
Celkem	36 – 54	18

Zdroj: *Metodické pokyny ČTS pro vedení ST*. Praha: ČTS, 2004

Jestliže chtějí jednotlivé ZŠ dostávat od státu příslušné finanční dotace, pak musí dodržovat a respektovat počty svěřenců uvedené v „tab. 4“. V opačném případě se buďto stane z kmenového sportu sport doplňkový (a tím se sníží samozřejmě i dotace) a nebo je škola z projektu vyřazena úplně.

1.3.5 FINANČNÍ TOKY A JEJICH KONTROLA

Otázka financování je, byla a bude jednou z nejožehavějších témat lidského bytí a celé společnosti a nejinak tomu je i v oblasti podpory sportovních projektů a tenisových tříd.

ČTS poskytuje na základě dotace MŠMT ČR spolupracujícímu TK ročně zúčtovatelne finanční prostředky na zabezpečení činnosti ST. Vše se děje na základě splátkového kalendáře a dle předem stanovené metodiky MŠMT ČR.

Za účelné využívání poskytnutých finančních prostředků zodpovídá statutární zástupce TK a vedoucí trenér ST. Těmto dvěma osobám tedy přísluší veškeré rozhodování a podpisování jménem ST v oblasti ekonomické.

Sportovní klub uzavírá platné pracovní smlouvy respektive dohody o provedení práce s odpovědnými trenéry sportovní přípravy. Na základě těchto smluv dochází k úhradě mezd. Příjemcem mezd či odměn za odvedenou práci mohou být buď zaměstnanci TK, fyzické osoby pracující pro TK na bázi dohody o provedení práce nebo fyzické osoby poskytující sportovní služby na základě živnostenského oprávnění a trenérské akreditace ČTS.

Veškeré vyúčtování finančních prostředků na činnost ST za kalendářní rok se řídí obecnými zásadami pro vedení účetnictví a interními pokyny ČTS, který provádí pravidelné kontroly ohledně správného a efektivního využití poskytnutých prostředků.

Účetní evidence ST o poskytnutých finančních prostředcích a jejich čerpání je vedena hospodářem spolupracujícího TK a je uložena v dokumentaci tenisového klubu.

Zřizovatel ZŠ (obec) dle možnosti poskytuje zdarma případně za režijní ceny sportovní zařízení obce pro činnost ST. Dále dle potřeby ST a s ohledem na vlastní rozpočtové možnosti přispívá sportovnímu klubu na pronájem sportovních objektů a zařízení. [13]

1.4 TENISOVÉ PROJEKTY

Každé sportovní odvětví má zájem o svůj rozvoj, o zvětšení a zkvalitnění členské základny, o budování nových či zkrášlování stávajících areálů, o peníze

ze státních dotací, a proto se začleňují do různých druhů sportovních projektů (případně si nějaké sami vymýšlejí). A ani tenis, který je sportem velmi populárním v ČR, není výjimkou. V posledních letech se jedná zejména o projekt ČTS pod názvem „Minitenis do škol“ a další projekt, jehož je tenis nedílnou součástí, nese název „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“.

1.4.1 O PROJEKTU ČTS „MINITENIS DO ŠKOL“

Český tenisový svaz vytvořil v roce 2004 projekt, jehož hlavním cílem bylo zavést tenis, respektive jeho zmenšenou formu (minitenis), nejen do tenisových klubů, ale také na základní a mateřské školy, kde by se měl minitenis stát součástí hodin tělesné výchovy. Ve školách by děti získaly první zkušenost s minitenisem a pokud by je zaujal, mohly by se dále účastnit tréninků v tenisových klubech. Výuka měla probíhat pod vedením tenisového trenéra a učitelé by nejprve působili v roli asistentů. Jakmile se naučí správné základy, přebírají výuku a v práci s dětmi dále pokračují. Taková byla hlavní idea projektu.

Hlavní myšlenkou není tradiční výuka tenisu, která je založena na drilu a zvládnutí správné techniky, ale při tréninku minitenisu je nácvik realizován formou hry, která je pro děti nejpřirozenější. Učitelé ve školách či školkách nemusí být tenisovými trenéry a učit děti specifické technické dovednosti (jako je např. postavení při jednotlivých úderech nebo správné držení rakety). Spíše by měli být schopni vymyslet nepřehledné množství cvičení a úkolů, které by děti bavily a zároveň rozvíjely jejich koordinaci. Cílem tohoto projektu je umožnit co největšímu počtu dětí hrát tenis.

Minitenis umožňuje dětem seznámit se s tenisem a nabízí jim tak sport, který mohou provozovat po celý život. Přispívá k harmonickému vývoji dětí, k rozvoji motorických dovedností a ke zvýšení sebedůvěry. Rozvíjí znalosti a vědomosti učitelů tělesné výchovy v oblasti tenisu a tím napomáhá ke zpestření hodin tělesné výchovy.

Co to tedy minitenis je? Pro názorné vysvětlení zde uvedu pár bodů osvětlujících základní informace o minitenise, jeho pozitivěch, materiálních a prostorových

nárocích a výhodách, které nám zařazení minitenisu do hodin školní tělesné výchovy umožňuje (Dulíková, 2005):

- minitenis představuje ideální způsob, jak děti na základních školách seznámit s tenisem a umožnit jim vyzkoušet si ho ve zjednodušené a jim přirozené formě; děti nejsou dospělí a chtějí si v první řadě hrát
- je to ideální způsob, jak ve větší skupině dětí rozpoznat talenty a ty poté dále rozvíjet
- umožňuje vytvořit větší základnu hráčů stejného věku
- je základním předpokladem pro vytvoření a rozvoj správné tenisové techniky
- je snadný a tím přispívá ke zvýšení sebedůvěry u dětí
- má velmi jednoduchá pravidla
- vybavení pro minitenis není nákladné, využívá upravených a improvizovaných pomůcek jako jsou lehké pěnové a soft-tenisové míčky, nízké sítě, malé plastové, dřevěné nebo hliníkové pálky
- minitenis je možné hrát prakticky kdekoli, jakýkoliv rovný povrch, například dětské hřiště, školní hřiště nebo školní dvorek může být využit
- umožňuje nám sehrát minitenisové turnaje na základní škole a podle nich vytvořit školní žebříček
- umožňuje nám vytvořit smíšená minitenisová školní družstva a sehrávat soutěže družstev mezi základními školami

Dvě základní oblasti rozšíření minitenisu, které ČTS navrhnul jsou tyto:

- trénink pro děti ve věku 5 – 7 let (tenisové kluby + mateřské školky)
- trénink pro děti ve věku 8 – 10 let (tenisové kluby + základní školy)

Dělení proběhlo na základě věku dětí a každá z oblastí si klade specifické cíle, kterých chce tréninkem dosáhnout. Společným cílem obou oblastí je naučit děti hrát minitenis a tím je připravit ke hře na velkém dvorci (Šafránek, 2004).

Proč začínat s tenisem již v mateřské škole? Při vstupu do 1. ročníku ZŠ je většina rodičů oslovena zástupci jiných sportů, škola nabízí velké množství kroužků a proto je dobré, aby si děti vybraly tenis jako svůj sport již před vstupem do ZŠ. Hlavním cílem je vytipovat šikovné děti a nadchnout je pro tenis. Důležité je uvědomit si, že děti ještě nechodí do školy, nejsou navyklé poslouchat příkazům. Jsou zvyklé pouze hrát si. Proto trénink probíhá formou her a soutěží. Nejlepší je volit soutěže družstev, kde se všechny děti zapojí stejným dílem.

II. oblast minitenisového tréninku zahrnuje výuku na prvním stupni základních škol a v tenisových klubech. V této II. oblasti je důležité si uvědomit, zda je dítě již absolventem I. etapy minitenisu nebo jestli se do kontaktu s tenisem dostává poprvé. Těžištěm tréninku zůstává trénink ve skupině, jehož hlavním obsahem je nácvik řešení herních situací. Důležité je hrát většinu cvičení na body. Děti si zvykají na psychickou zátěž, zvyšuje se soutěživost, motivace a snaha dítěte.

Přechod na velký dvorec. Zde se nám obě oblasti setkávají. Tento přechod není třeba uspěchat a trenér ho musí dobře zvážit. Většina dětí, které projdou minitenisovým tréninkem je v 9-ti až 10-ti letech velmi dobře připravena pro vstup do závodního tenisu, který začíná kategorií mladších žáků. Mají velmi dobrý cit pro míč, dokáží takticky přemýšlet, začínají si uvědomovat své chyby. Neustále však přetrvávají větší nebo menší rozdíly ve výkonnosti. Není vhodné přeceňovat dobré výsledky některých dětí a zatracovat slabší jedince. Rozdíly mohou plynout z odlišné délky tréninku či fyzické vyspělosti a v budoucnu se mohou poctivým tréninkem a ctížádostí srovnat. (Ďulíková, 2005)

I v žákovských kategoriích by měl skupinový trénink převažovat nad tréninkem individuálním. Skupinový trénink umožňuje dětem i trenérovi neustálé srovnávání, což děti motivuje a vede k větší psychické odolnosti. Skupinový trénink je variabilnější a zábavnější. Děti si vyzkoušejí herní situace proti různým druhům hráčů. Míče hrané stejně starými hráči se chovají podobně jako míče hrané soupeři v zápase. Děti, které spolu trénují mívají většinou kamarádské vztahy, což se přenáší i do atmosféry tréninku. Děti se pak na utkání družstev

a turnaje těší mnohem více. V neposlední řadě je skupinový trénink výhodnější i z finančního hlediska. Náklady na halu a trenéra se rozdělí mezi více dětí. [5]

1.4.2 O PROJEKTU MŠMT „INTENZIFIKACE ČINNOSTI ST“

V kompetenci každého ředitele základní školy je zřídit třídy s rozšířenou výukou některého předmětu nebo skupiny předmětů. Tedy i rozšířenou výuku tělesné výchovy. Pokud na třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy navazuje specializovaná sportovní příprava zajišťovaná sportovním klubem, označují se takové třídy jako sportovní. Může jít jednak o nedotované sportovní třídy (i činnost těchto tříd je významná a pozitivní) a na druhé straně o třídy dotované státem. Jedná-li se o třídy dotované státem, mluvíme o třídách zařazených do projektu MŠMT s názvem „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“. I nedotované třídy mají možnost pozdějšího zařazení do projektu „Intenzifikace“ výměnou za třídy, které neplní požadovaná kritéria. Tyto změny jsou prováděny na základě návrhu příslušného sportovního svazu (v našem případě tedy ČTS). Dotace poskytovaná MŠMT je pak příslušným sportovním svazem buď vrácena nebo je na návrh svazu převedena na nově zařazenou ZŠ (smluvní sportovní klub).

Projekt „Intenzifikace“ plynule vznikl od roku 1999 a ke dni 1. září 2004 vstoupil v platnost. O zařazení do projektu „Intenzifikace“ žádají sportovní svazy dle vyhlášených programů státní sportovní reprezentace (převážně se jedná o termín 30. listopadu). Součástí žádosti je přiložený formulář s vyjádřením participujících subjektů (ZŠ, obec, sportovní klub, sportovní svaz, MŠMT). Žádost je předkládána na následující školní rok. Svaz obdrží vyjádření o případném zařazení do 31. března následujícího roku. Další podmínkou zařazení do projektu „Intenzifikace“ je klausule, že se musí jednat o sport olympijský.

MŠMT pak tedy na návrh jednotlivých sportovních svazů zařadí dotované ST do Seznamu tříd s rozšířenou výukou TV v rámci projektu „Intenzifikace“. Počet ZŠ u jednotlivých sportovních odvětví je stanoven podle kvalifikovaných kritérií (speciální klíč odboru TV a sportu MŠMT). Dislokaci jednotlivých ZŠ určují příslušné sportovní svazy. Do tříd s rozšířenou výukou TV (dotovaných i nedotovaných) mohou být zařazeni také žáci vhodného doplňkového sportu, s dotací i bez dotace.

V případě sportovních tříd s kmenovým (případně doplňkovým) sportem tenis projekt počítá s činností počtu 8 – 12 ST. Tyto počty se mohou následně měnit v závislosti na rozsahu finančního objemu poskytovaného MŠMT. Celková výše finančního objemu připadajícího na odvětví tenis se odvíjí dle kritérií úspěšnosti tenisu. Jednotlivé třídy jsou zřizovány postupně dle místních podmínek. Dále se počítá s činností ST s rozšířenou tělesnou výchovou bez přímé ekonomické podpory MŠMT respektive ČTS.

Jelikož tenis řadíme mezi sportovní odvětví s rannou specializací (dále např. sportovní i moderní gymnastika, plavání, krasobruslení, lední hokej a další) je možné zřídit ST již na 1. stupni ZŠ v 5. a 4. ročníku. O udělení výjimky ZŠ požádá MŠMT. V provedeném rozhodnutí je stanoven rovněž způsob úpravy učebního plánu v příslušných ročnících.

Hodnocení projektu „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“ na ZŠ řeší MŠMT v návaznosti na olympijský cyklus a v součinnosti s hodnocením Sportovních gymnázií a Sportovních center mládeže, do kterých absolventi ST obvykle míří. Při zjištění závažných nedostatků v činnosti ST kontrolními orgány sportovního svazu nebo MŠMT, dochází u konkrétní ZŠ k jejímu vyřazení. [13]

2 CÍLE A HYPOTÉZY

Hlavním cílem diplomové práce je vytvořit přehled o současném stavu výuky tenisu ve sportovních třídách základních škol, na nichž je tenis kmenovým sportem. Z uvedeného hlavního cíle vyplývají následující dílčí cíle:

Dílčí cíle:

- C1: Zjistit, zda jsou na jednotlivých ZŠ a TK splněny podmínky pro zřizování ST tenisu, které jsou stanoveny v metodických materiálech MŠMT a ČTS
- C2: Porovnat návrhy projektů ČTS a MŠMT z roku 2004 s názvy „Minitenis do škol“ a „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“ s realitou na ZŠ
- C3: Ověřit, zda jsou finanční prostředky poskytované pro chod ST dostačující
- C4: Zjistit, zda funguje spolupráce mezi základními školami a tenisovými kluby a porovnat kvalitu výuky tenisu jednotlivých ST
- C5: Ověřit perspektivu sportovních tříd tenisu na ZŠ a zájem dětí a rodičů

Hypotézy:

- H1: Podmínky pro zřízení ST tenisu budou ve většině ZŠ a TK splněny
- H2: Realizace projektů se daří pouze z části – dojde k četným modifikacím těchto projektů
- H3: Poskytované finanční prostředky zřejmě nebudou dostačující – základní školy a tenisové kluby si budou muset zajistit i jiné sponzory
- H4: Spolupráce mezi ZŠ a TK bude na vysoké úrovni, ale kvalita výuky a její organizace bude v jednotlivých ST velmi odlišná
- H5: ST tenisu na ZŠ budou mít perspektivu a zájem dětí a rodičů bude značný

3 ORGANIZACE PRÁCE A VLASTNÍ VÝZKUM

3.1 ANKETA

Z technik sociologického výzkumu byla zvolena anketa. Anketa zpravidla obsahuje do patnácti otázek a je zaměřena na rámcové seznámení se stavem zkoumaného jevu.

Úvodní část ankety obsahuje seznámení s cílem diplomové práce, pokyny k vypracování a identifikační položky. V hlavní části ankety byly zvoleny otázky uzavřené (strukturované), které nabízely respondentovi volbu mezi dvěma až čtyřmi danými možnostmi. U dvou z těchto uzavřených otázek mohlo dojít k číselnému doplnění odpovědi. Pouze jediná otázka této ankety byla otevřená a tázaný se v ní mohl rozepsat o vlastním názoru na perspektivu sportovních tříd tenisu. Celá anketa obsahovala 15 otázek. Při sestavování ankety byl kladen důraz na to, aby otázky byly jasně a konkrétně formulovány a obsáhly co možná největší množství informací o stavu zkoumané problematiky.

Způsob distribuce ankety byl dvojitý. Prvním způsobem bylo zasílání ankety v elektronické podobě prostřednictvím e-mailu do příslušných základních škol a tenisových klubů. Druhým způsobem bylo rozdávání ankety při osobních návštěvách a její společné vyplnění. Tento způsob umožňuje, v případě nejasností, přímou otázku na autora ankety a zajišťuje její stoprocentní návratnost. Při vyplňování ankety nenastal žádný větší problém. Otázky byly pro respondenty jasné a srozumitelné.

3.2 PRŮBĚH ŠETŘENÍ

Prvotním krokem bylo stanovení hlavního cíle DP. Dalšími kroky bylo upřesnění názvu a dílčích cílů práce, seznámení se s potřebnou literaturou, danou problematikou a vyhledání nezbytných kontaktních adres jednotlivých ZŠ, TK a kompetentních osob. Následovalo sestavení ankety ve spolupráci s vedoucí práce PaedDr. Hanou Janatovou a koordinátorem minitenisu ČTS Ing. Petrem Šafránkem, kterého téma DP velmi zaujalo. Projevil o práci mimořádný zájem a po celou dobu tvorby DP přispíval k jejímu sestavení zajímavými náměty a návrhy. Předpokládám, že by tato spolupráce mohla fungovat i v budoucnu.

Samotný výzkum byl realizován ve školním roce 2006/2007 v období od prosince do května. Osobně jsem navštívil sedm z devíti základních škol ČR, na kterých fungují sportovní tenisové třídy. Součástí návštěv ZŠ byla ve všech případech i návštěva mateřského tenisového klubu. Informace o zbylých dvou ZŠ (v Písku a Karlových Varech) jsem získal pomocí anketního šetření a z jejich webových stránek. Kromě osobních návštěv a konzultací byla jako metoda výzkumu zvolena anketa, která byla v elektronické podobě zaslána na e-mailové adresy základních škol a tenisových klubů.

3.3 CHARAKTERISTIKA SLEDOVANÉHO SOUBORU

Anketního šetření se zúčastnilo osm z devíti pověřených zástupců ZŠ či TK, ve kterých fungují sportovní třídy s kmenovým sportem tenis a vzhledem k tomu mohou být výsledky pokládány za směrodatné. Jedinou výjimkou je ZŠ Okružní s TK Most, kde odmítli spolupráci na výzkumné části diplomové práce.

3.4 ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ VÝSLEDKŮ

Po zkompletování všech vyplněných anket následovala kontrola četnosti odpovědí na jednotlivé otázky. Po sečtení těchto četností byly všechny otázky slovně vyhodnoceny krátkými komentáři. Některé odpovědi byly kromě slovního hodnocení doplněny názorným zobrazením pomocí koláčových grafů.

3.5 AKTUÁLNÍ SPORTOVNÍ TŘÍDY V ČR

Jak je již výše v práci uvedeno, vznikl pod záštitou MŠMT v roce 2004 projekt pod názvem „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“. Součástí tohoto projektu a následně zhotoveného Seznamu tříd s rozšířenou výukou TV je i tenis, jakožto sportovní odvětví patřící mezi sporty olympijské.

V Seznamu tříd vedeném v rámci projektu „Intenzifikace“ je vedeno celkem 255 ZŠ s kmenovým sportem a dalších 15 ZŠ, na nichž se zvolený druh sportovního odvětví realizuje pouze doplňkově. To je dohromady 270 ZŠ se sportovními třídami. V těchto 270-ti třídách je provozováno celkem 19 kmenových sportů a dalších 23 sportů doplňkových. Paleta kmenových

i doplňkových sportů je tedy poměrně pestrá a mladí sportovci mají širokou možnost výběru. Například pro rok 2006 bylo přihlášeno a na základních školách vzniklo sedm zcela nových doplňkových sportů (kanoistika, krasobruslení, lukostřelba, pozemní hokej, stolní tenis, triatlon a vodní pólo). Můžeme tedy konstatovat, že projekt „Intenzifikace“ se v ČR velmi pěkně uchytil a nadále se rozrůstá. Pozitivní výsledky tohoto projektu a snahu mnoha zainteresovaných lidí bychom mohli ocenit v blízké budoucnosti. [10]

3.6 JMENNÝ SEZNAM SOUČASNÝCH TENISOVÝCH ŠKOL

V současné době je v ČR otevřeno devět ZŠ, na kterých je tenis kmenovým sportem a dále dvě ZŠ, kde je tenis sportem doplňkovým. Tato čísla nejsou nějak závratná, ale konkurence a množství sportovních odvětví, která se snaží také prosadit, je velická. Rozmístění jednotlivých základních škol je celoplošné s výjimkou kraje Vysočina, krajů Pardubického, Královéhradeckého a Moravskoslezského. Prostor tedy alespoň pro dvě další tenisové ZŠ by určitě byl. Zejména území bývalých Východních Čech by si takovou ZŠ zasloužilo.

Jmenný seznam byl vydán k 1. lednu 2006 a jsou v něm abecedně seřazeny všechny současné ZŠ s tenisem jako kmenovým i doplňkovým sportem, které jsou součástí projektu „Intenzifikace“. Součástí seznamu jsou i názvy jednotlivých mateřských tenisových klubů, které s těmito základními školami spolupracují. Uvedené tenisové kluby dostávají z MŠMT, přes sportovní svaz (ČTS), dotaci na zabezpečení specializované sportovní přípravy. [10]

ZŠ s kmenovým sportem tenis – název mateřského tenisového klubu:

1. Hrádek nad Nisou, Komenského 478 – TC Euroregion Nisa
2. Jablonec nad Nisou, Arbesova 4015 – ČLTK Bižuterie Jablonec nad Nisou
3. Kadaň, Školní 1479 – Tenis Club Kadaň
4. Karlovy Vary, Konečná 25 – TC Gejzírpark Karlovy Vary
5. Most, Okružní 1235 – TK Most

6. Písek, Čelakovského 24 – TK Písek
7. Praha 4, Školní 700 – TK Konstruktiva Praha
8. Prostějov, Melantrichova 60 – TK Agrofert Prostějov
9. Přerov, U Tenisu 4 – TK Precolor Přerov

ZŠ s doplňkovým sportem tenis – název mateřského tenisového klubu:

1. Plzeň, Baarova 11 – TK Slavia Plzeň
2. Praha 9, Bratří Venclíků 1140 – TJ Slavoj Tesla Hloubětín

3.7 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH ZŠ A TK

V této kapitole jsou uvedeny stručné popisy jednotlivých ZŠ a TK, které jsem v rámci výzkumu do diplomové práce navštívil. V charakteristice jednotlivých míst je uveden jejich stručný popis, funkčnost a organizace výuky sportovních tenisových tříd, silné a slabé stránky škol a klubů. Většina charakteristik je doplněna o fotografie (vlastní fotografie z období zima 2006 až jaro 2007).

Hrádek nad Nisou, Komenského 478 – TC Euroregion Nisa

Obrázek 1: Nafukovací tenisová hala v Hrádku nad Nisou

Zdroj: vlastní foto (zima 2006)

Už samotný vznik tenisové ST v tak malém městě, jakým je Hrádek nad Nisou, a v takové konkurenci velkých měst (Liberec, Jablonec nad Nisou), je malým zázrakem. Hlavní příčinu je třeba hledat v předsedovi místního TC, kterým je pan Ing. Karel Hrdý. Je členem rady ČTS a jeho schopnosti zajistit prostředky nezbytné pro chod TK jsou výborné.

Sportovní zázemí a vybavení pro výuku tenisových ST je na velmi dobré úrovni. V tenisovém areálu je pět antukových dvorců, krytá sportovní hala a pro relaxaci i hřiště na minigolf. V současné době TC spolupracuje se ZŠ Lidická. Až do roku 2006 TC spolupracoval se ZŠ Komenského, na které však došlo ke změně ve vedení školy a zájem o tenisovou ST opadl.

Místní TC trpí zejména naprostým nedostatkem trenérů, který pramení hlavně z vysoké konkurence blízkých TK, do kterých trenéři odcházejí za vyšším výdělkem. Při celkovém počtu 36 žáků (tenistů) má klub k dispozici jediného trenéra (případně pana Ing. Hrdého osobně).

Žáci jsou rozděleni do šesti skupin po šesti hráčích. Specializovaná tenisová příprava probíhá třikrát týdně v areálu TC. Zbylé dvě hodiny jsou věnovány všeobecné sportovní přípravě (sportovním hrám). Každý člen tenisové třídy platí jednorázový příspěvek 2400 Kč na rok, čímž se zvyšuje motivace k tomu, aby děti tolik neodcházely. Je ale otázkou, kde se v tak malém městě bere 36 talentovaných tenistů. Lze tedy přepokládat, že zde neprobíhá kvalitní výběr do ST a že jsou počty žáků udržovány poněkud „uměle“. Tato situace se pak promítá do úrovně výuky a výsledků absolventů tenisových ST.

Silné stránky:

- pěkný tenisový areál s plným vybavením
- předseda tenisového klubu pan Ing. Karel Hrdý
- příspěvky města na provoz areálu

Slabé stránky:

- vážne spolupráce s místními základními školami
- nedostatek kvalifikovaných trenérů
- malé město v blízkosti velkých měst a konkurenci velkých TK
- velký počet nentalentovaných dětí v tenisové třídě

Jablonec nad Nisou, Arbesova 4015 – ČLTK Bižuterie Jablonec n. N.

Obrázek 2: Tenisové dvorce ČLTK Bižuterie Jablonec nad Nisou

Zdroj: vlastní foto (jaro 2007)

Funkčnost tenisové ST v Jablonci nad Nisou lze hodnotit jako jednu z nejlepších v ČR. I přes skutečnost, že je tenisový areál ČLTK Bižuterie vybudován na samé periferii města a že je vzdálenost ZŠ od něj poměrně velká, není tento fakt překážkou pro dobrou vzájemnou spolupráci. TK totiž disponuje minibusem a tak je tento zdánlivý vzdálenostní problém vyřešen. Místní TK má k dispozici pěkný nově zbudovaný areál, který obsahuje osm antukových dvorců, nafukovací halu (antuka), pevnou halu (regupol), klub – bar, saunu a posilovnu.

Předsedou TK je pan Miloslav Hajátka a je pro chod klubu a tenisových ST velmi důležitý. V současné době je v tenisových ST celkem 18 dětí a klub dostává měsíční dotace ve výši 12 tisíc Kč. Ve školním roce 2007/2008 ale bude vše jinak. Klubu dorostou děti do čtvrté třídy a počet žáků ST tak stoupne na potřebných 36 dětí. Tím dojde i ke zvýšení státních dotací na 18 tisíc Kč měsíčně. Zásahu na tom má výborná práce klubu, který zaručuje kontinuitu výuky tenisu počínaje první třídou ZŠ až po odchod absolventů do SCM nebo SG. V první až třetí třídě ZŠ klub zajišťuje minitenisovou výuku, na kterou má také potřebné vybavení. Získává tím tak zájem mnoha dětí a jejich rodičů o tenis. Naplnění ST pak není takovým problémem.

Stávající organizace výuky je taková, že žáci absolvují tři hodiny TV týdně na ZŠ jako všeobecnou sportovní přípravu a dále dvě hodiny tenisového tréninku ve skupinách po třech až čtyřech hráčích. Žáci ST přispívají na výuku tenisu 500 Kč měsíčně. Dále je možnost individuálního, samostatně placeného tréninku.

Silné stránky:

- pěkný nově vybudovaný tenisový areál
- minibus pro převoz žáků ze ZŠ do TK a zpět
- kontinuita tenisové výchovy: minitenis, tenisová ST, SG nebo SCM

Slabé stránky:

- tenisový areál na periferii města vzdálený od spolupracující ZŠ

Kadaň, Školní 1479 – Tenis Club Kadaň

Obrázek 3: Trénink tenisové ST v kryté hale TC Kadaň

Zdroj: vlastní foto (zima 2007)

V Kadani se sportovním třídám tenisu poměrně daří. I přesto, že je Kadaň menší město a konkurence ostatních sportů (fotbal, hokej) je obrovská, daří se místní ZŠ a TC udržovat a pomalu zlepšovat chod tenisových ST.

Tenisový areál se nachází na kraji města a je součástí velkého sportovního areálu. Kromě pěkně upravených dvorců je zde i krytá tenisová hala a pěkně vybavená klubovna. ZŠ leží v těsné blízkosti sportovního areálu a nabízí dobře

zařízenou prostornou tělocvičnu. Ideální je, že jsou děti na tréninku (nebo naopak zpět ve škole) téměř okamžitě.

Předsedou TC je pan František Tučím a pro chod tenisové ST dělá mnoho práce. Je členem rady ČTS a jeho schopnosti zajistit prostředky nezbytné pro chod TC jsou vynikající. Sám působí jako šéftrenér tenisových ST a má smluvně vázáno dalších šest trenérů, mezi které jsou rozděleny veškeré tréninkové hodiny.

V současnosti je na škole v tenisových ST 24 dětí, které jsou rozděleny do skupin po čtyřech až šesti hráčích. Každá skupina má trénink třikrát týdně dvě hodiny a vybraní žáci mají dvakrát týdně trénink individuální (na tento trénink přispívají navíc částkou 200 Kč). Každý člen tenisové třídy platí jednorázový příspěvek 1000 Kč na rok.

Silné stránky:

- pěkný tenisový areál s kvalitním zázemím v těsné blízkosti ZŠ
- předseda tenisového klubu pan František Tučím
- dostatek kvalifikovaných trenérů a úspěchy žáků tenisových ST
- příspěvky města na provoz tenisové haly

Slabé stránky:

- menší město s velkou konkurencí sportů
- problémy s naplněním tenisových ST

Karlovy Vary, Konečná 25 – TC Gejzírpark Karlovy Vary

Komunikace se ZŠ Konečná a s jejím mateřským TC Gejzírpark byla velmi obtížná a proto bohužel nemohu uvést přesnou charakteristiku činnosti místní tenisové ST. Jediný kontakt, který se mi podařilo navázat, byl s ředitelem ZŠ Mgr. Vladimírem Hůrkou, který zaslal alespoň vyplněnou anketu.

Z vyplněné ankety lze však vyčíst spoustu informací o chodu tenisové ST v Karlových Varech. Také z webových stránek je jasně patrné, že místní TC velmi dobře pracuje a mimo vedení tenisové třídy pořádá ještě několik tenisových projektů jak pro děti, tak pro dospělé.

Z ankety tedy můžeme vyčíst, že o tenisové ST v Karlových Varech zájem je a že kapacita školy je plně vyhovující. Také naplnění těchto tříd se daří

a úroveň projektu „Intenzifikace“ má stoupající tendenci. Kromě mateřského TC musí škola spolupracovat také s konkurenčním TK Lokomotiva, protože ta disponuje krytou tenisovou halou nezbytnou pro zimní přípravu. Tréninky zde probíhají ve skupinách po pěti až šesti hráčích a jsou vedeny trenérem II. třídy. Dotace poskytované MŠMT sice nejsou dostačující, avšak klub má i jiné sponzory. Žáci tenisové ST přispívají na výuku částkou 900 Kč na půl roku.

V dodatku ankety psal pan ředitel o plánu vybudovat tenisovou halu přímo v areálu školy, na kterou je již připraven projekt, ale nejsou potřebné finance. Bude proto žádat MŠMT a ČTS o finanční spoluúčast s tou představou, že bude-li lepší zázemí, bude i větší zájem o tenis.

Silné stránky:

- dobře fungující TC s nabídkou mnoha tenisových projektů
- tenisový areál v těsné blízkosti ZŠ

Slabé stránky:

- mateřský TC nedisponuje krytou tenisovou halou
- špatná komunikace s lidmi pověřenými vedením tenisové ST
- pouze čtvrtina absolventů tenisové ST pokračuje v závodní činnosti

Most, Okružní 1235 – TK Most

Obrázek 4: Trénink tenisové ST v kryté hale TK Most

Zdroj: vlastní foto (zima 2007)

Informace o chodu tenisové ST v Mostě bohužel nemohu v mé práci uvést. Pověření lidé z místní ZŠ Okružní a TK Most odmítli jakoukoli spolupráci při výzkumu. Ačkoli jsem osobně navštívil šéftrenéra tenisové ST, byl jsem po krátkém rozhovoru odkázán na jinou pověřenou osobu s tím, že mi podá informace o činnosti tenisové ST. I přes opětovné snažení pak se mnou oba pánové odmítali spolupracovat a reagovali pouze tvrzením, že veškeré informace ohledně tenisové ST jsou jejich interní záležitostí. Tím veškerý výzkum skončil.

Písek, Čelakovského 24 – TK Písek

Přesnou charakteristiku tenisové ST v Písku nemohu bohužel uvést, protože veškeré mé snahy o kontakt nebyly vyslyšeny, ať už se jednalo o kontakt telefonický, prostřednictvím e-mailu nebo o snahu domluvit si schůzku. Komunikace se ZŠ i TK byla velmi špatná. Jediným pozitivem bylo vyplnění mojí ankety. Anketu vyplnil bývalý předseda TK Písek pan Václav Šimeček, za jehož předsednictví projekt tenisové ST v Písku začínal.

Z vyplněné ankety lze zkonstatovat, že tenisové ST v Písku fungují, ale vzhledem k tomu, že tréninky probíhají ve skupinách po dvanácti hráčích, nebude jejich úroveň zřejmě vysoká. Problém je i s nedostatkem trenérů. Přístup dětí k výuce tenisu je spíše negativní a v dalším působení v klubu pokračuje maximálně čtvrtina absolventů ST.

Velmi zajímavý byl dodatek pana Šimečka na otázku, jak vidí perspektivu výuky tenisu na ZŠ do budoucna. Odpověď zněla: „V našem případě jde pouze o vyplnění času pro děti, které nehrají hokej ve sportovní třídě a rodiče nemají valný zájem o jejich sportovní vyžití. Hlavně sledují, aby nic neplatili.”

Silné stránky:

- pěkný areál TK Písek (nově zrekonstruovaný po povodních v roce 2002)

Slabé stránky:

- velké tréninkové skupiny mnohdy až po dvanácti hráčích
- pouze čtvrtina absolventů tenisové ST pokračuje v závodní činnosti
- problém s nedostatkem kvalifikovaných trenérů
- spíše negativní přístup žáků tenisové ST k výuce

Praha 4, Školní 700 – TK Konstruktiva Praha

Obrázek 5: Tenisové dvorce TK Konstruktiva Praha

Zdroj: vlastní foto (jaro 2007)

Tenisová ST v Praze 4, kde spolupracuje ZŠ Školní a místním TK Konstruktiva, je jednou z těch tříd, které musí řešit spoustu nedostatků. Problém nastal již ve chvíli, kdy ZŠ Školní s TK Konstruktiva přebírali již otevřenou tenisovou třídu od jiné ZŠ, na které se projekt nepodařilo zavést. Tímto krokem se z předchozího působiště přeneslo na ZŠ Školní mnoho nedostatků. Z počátku projektu do této ST chodili žáci, kteří o tenis neměli velký zájem a šlo jim v podstatě pouze o „ulití se” z vyučování. Třída byla sice plně obsazena a klub dostával státní dotace v plné výši, ale kvalita výuky byla špatná. Postupně došlo k úbytku žáků a tím pádem i ke zmenšení dotací na šest tisíc Kč měsíčně.

V současné době je v tenisové ST celkem 17 žáků a situace se pomalu lepší. Mladších tenistů přibývá a hlavně mají o výuku zájem. Žáci jsou rozděleni do skupin po čtyřech až šesti hráčích. Každá skupina má trénink dvě hodiny týdně. Kdo se chce věnovat tenisu trochu více, absolvuje privátní hodiny, které si však platí. Jediným trenérem ST je pan Pavel Saic, který je zároveň tím, kdo se stará o chod tenisové ST.

Tenisový areál se nachází v klidném místě a kromě kvalitně upravených dvorců nabízí i krytou tenisovou halu. Nedostatkem je, že ZŠ není v jeho těsné blízkosti. Je tu tedy problém s dopravou dětí na trénink.

Silné stránky:

- tenisový areál v klidném místě a s kvalitním zázemím
- dobrá spolupráce se ZŠ a lepší situace s počtem dětí

Slabé stránky:

- malé státní dotace a nedostatek dětí v tenisových ST
- speciální sportovní příprava pouze dvě hodiny týdně
- jeden tenisový trenér, který se zároveň stará o chod tenisových ST
- obrovská konkurence jiných možností trávení volného času

Prostějov, Melantrichova 60 – TK Agrofert Prostějov

Obrázek 6: Utkání ve čtyřhře v rámci tréninku tenisové ST

Zdroj: vlastní foto (jaro 2007)

Prostějov je „baštou českého tenisu“, kde vyrostlo spousta úspěšných hráčů a místní tenisový areál TK Agrofert patří mezi největší a nejkrásnější v ČR. Místní TK vzal výuku tenisu ve městě pevně do vlastních rukou a rozhodl se jít, narozdíl od Přerova, cestou spolupráce se ZŠ a MŠ Melantrichova, která je tenisovému areálu nejbližší.

Výuka začíná již v MŠ a prvních ročnících základní školy hodinami minitenisu (v areálu školy za vedení učitelů TV a trenéra I. třídy). Žáci pak plynule přecházejí do tenisových ST vyšších ročníků ZŠ. V praxi to znamená, že je zájem o zařazení na ZŠ Melantrichova ze strany dětí a rodičů opravdu veliký.

Vše by výborně fungovalo, kdyby se trénování ST věnovalo více kvalifikovaných trenérů. To je ovšem v klubu, kde trénují české tenisové špičky a ve kterém je záplava cizinců a majetných rodičů, poměrně obtížné. Nejtalentovanější děti jsou tak vytipovány již v útlém věku, stávají se registrovanými hráči klubu a navštěvují individuální tréninkové jednotky. Ve ST pak zůstávají až „druhořadí“ hráči, kteří trénují v ne příliš efektivních velkých skupinách. Jak bylo od vedoucího trenéra tenisové ST pana Müllera zjištěno, tak se jedná o skupiny často až po dvanácti hráčích.

Silné stránky:

- dostatek dětí v tenisových ST
- spolupráce se ZŠ a MŠ Melantrichova a kontinuita výuky tenisu
- tradice a popularita tenisu ve městě

Slabé stránky:

- pouze jeden trenér sportovních tříd
- velké tréninkové skupiny mnohdy až po dvanácti hráčích
- ZŠ poměrně daleko od tenisového areálu

Přerov, U Tenisu 4 – TK Precolor Přerov

Obrázek 7: Tenisový areál TK Precolor Přerov

Zdroj: vlastní foto (jaro 2007)

Přerov je město tenisu zaslíbené a proto není překvapením, že zde vznikla tenisová ST. Spíše je zarážející skutečnost, že zde tato třída moc dobře nefunguje. I přes veškerou snahu ředitele ZŠ U Tenisu pana Mgr. Petra Vojáčka, byla během čtyř let existence projektu otevřena pouze jedna tenisová třída. V této třídě je 16 žáků, kteří absolvují ve skupinách po čtyřech hráčích dvakrát týdně tenisovou přípravu pod dohledem kvalifikovaného trenéra. Další tři hodiny probíhají s učiteli TV v areálu ZŠ jako všeobecná sportovní příprava.

Další tenisové ST se nepodařilo otevřít zejména v důsledku toho, že v místním TK Precolor existuje soukromá tenisová škola Huťka – Doseděl. Tato škola si vychovává své členy již od dětství a rodiče jsou zvyklí každodenně své děti do klubu vozit a platit nemalé finanční částky. Proto nemají zapotřebí umísťovat své dítě na ZŠ U Tenisu pouze kvůli dvěma hodinám skupinové tenisové výuky týdně. Pro TK nemá smysl na situaci něco měnit, protože má dostatek svých hráčů a děti ze ST nepotřebuje.

Přitom se ZŠ nachází v těsné blízkosti tenisového areálu a nabízí perfektní tělocvičné i personální zázemí vhodné pro úzkou spolupráci s TK. V areálu ZŠ jsou dvě prostorné tělocvičny a dvě venkovní hřiště. Kladem je i minitenisové vybavení, které tato ZŠ jako jedna z mála vlastní.

Silné stránky:

- ZŠ v bezprostřední blízkosti krásného tenisového areálu
- ředitel ZŠ pan Mgr. Petr Vojáček
- perfektní tělocvičné i personální zázemí ZŠ s vybavením pro minitenis

Slabé stránky:

- pouze jedna tenisová ST na ZŠ
- tenis v místním TK brán pouze jako sport pro majetnější občany
- TK má dostatek svých hráčů a děti ze ST nepotřebuje

4 VÝSLEDKY A DISKUZE

4.1 VYHODNOCENÍ ANKETY

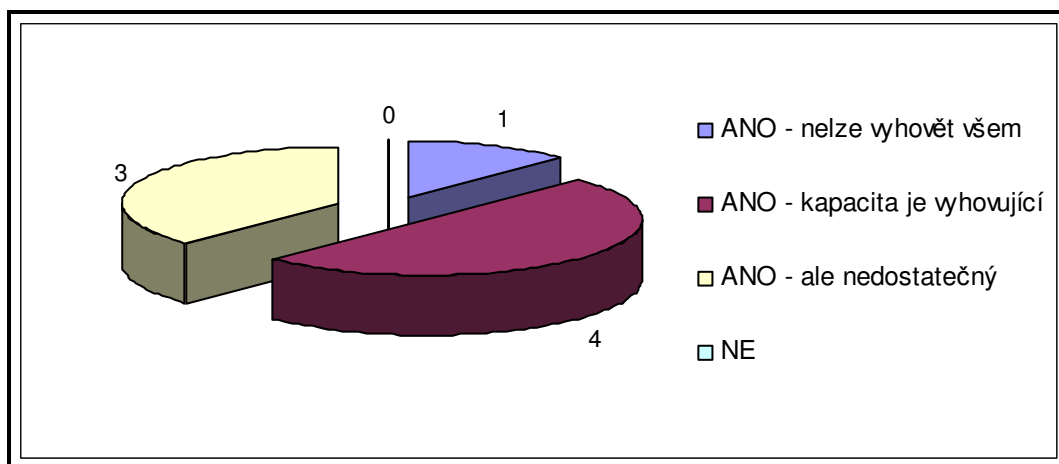
V této kapitole diplomové práce je vyhodnoceno anketní šetření. Tohoto šetření se zúčastnilo osm z devíti ZŠ, na kterých jsou provozovány sportovní tenisové třídy. Jedinou výjimkou je ZŠ a TK Most, kde odmítli spolupráci na výzkumné části diplomové práce. Na anketní otázky odpovídali pověření lidé ze ZŠ nebo z jejich mateřských TK.

Zpracování otázky č.1:

Je na Vaší ZŠ zájem o zařazení do tenisových tříd ze strany dětí a rodičů?

Všechny ZŠ uvedly, že je u nich o tenisové ST zájem, ale tři z nich zároveň dodaly, že je nedostatečný a mají tím pádem problémy s naplněním ST. Na dalších ZŠ je zájem o zařazení do tenisových ST přiměřený kapacitě škol. V Prostějově dokonce zájem o ST převyšuje kapacitní možnosti školy.

Graf 1: Zájem dětí o zařazení do tenisových ST

Zpracování otázky č.2:

Splňuje Vaše škola podmínku MŠMT o minimálním počtu 12-ti dětí ve sportovní tenisové třídě? (organizace v tzv. „dvouročnících“)

V této otázce vyšlo najevo, že ne všechny školy splňují podmínku MŠMT o počtech dětí ve ST. Jmenovitě se jednalo o školy v Praze a Přerově. Těmto školám jsou tak následně sníženy státní dotace, případně upravena jejich výše dle

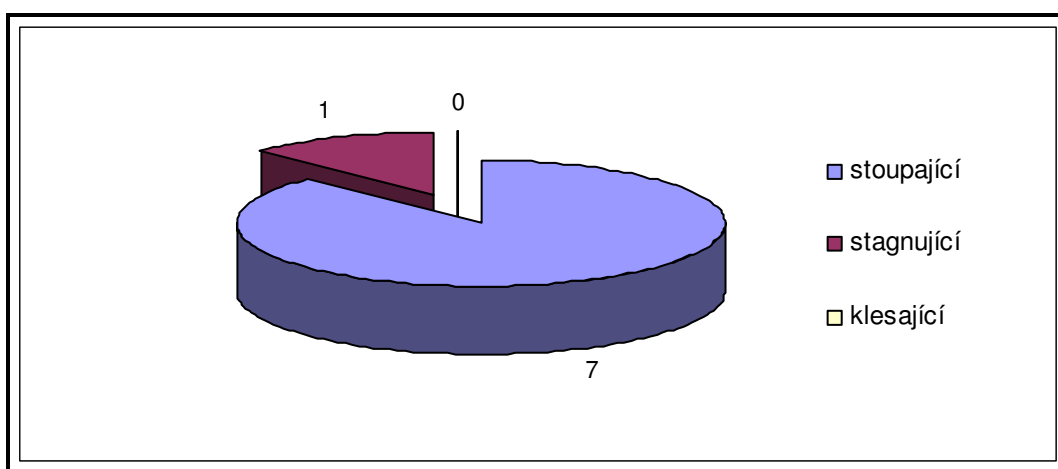
skutečného počtu žáků. Ostatní školy kapacitu svých ST naplní s menšími či většími obtížemi (někdy i na úkor kvality).

Zpracování otázky č.3:

Jakou tendenci má vývoj projektu na Vaší škole?

Pouze v jediném případě (Přerov) bylo uvedeno, že vývoj tenisových ST řazených do projektu „Intenzifikace“ na jejich ZŠ stagnuje. V ostatních případech jsou ZŠ přesvědčeny o stoupající úrovni projektu (mnohdy i přes nemalé potíže).

Graf 2: Tendence úrovně projektu „Intenzifikace“

Zpracování otázky č.4:

Jak probíhá spolupráce ZŠ s mateřským klubem?

Všichni respondenti uvedli, že spolupráce mezi ZŠ a TK probíhá soustavně v rámci hodin rozšířené tělesné výchovy. Ve dvou případech spolupracuje ZŠ s TK soustavně i v rámci zájmového kroužku (Karlovy Vary a Prostějov). V dodatku u odpovědi na tuto otázku uvedlo hned několik škol fakt, že úroveň vzájemné spolupráce s kluby je výborná.

Zpracování otázky č.5:

Kde probíhá tenisová výuka?

Příjemným překvapením je v této otázce fakt, že kromě předpokládané tenisové výuky v areálu mateřských TK, probíhá výuka v šesti případech také

přímo v areálu ZŠ. Z této skutečnosti je zřejmé, že školy disponují kvalitním sportovním zázemím. Speciálním případem je ZŠ Konečná v Karlových Varech, kde výuka probíhá nejenom v areálu ZŠ a mateřského klubu, ale v zimním období využívají i tenisovou halu v konkurenčním TK Lokomotiva Karlovy Vary.

Zpracování otázky č.6:

Jakou formou probíhají tenisové tréninky?

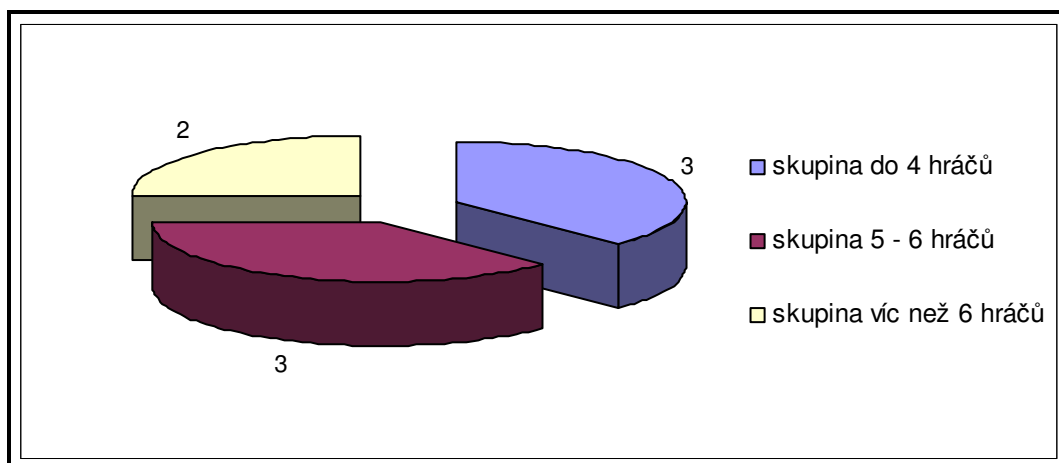
V této otázce týkající se organizace výuky bylo zjištěno, že na pěti školách probíhají tréninky jak ve formě skupinové, tak i tréninky individuální (na tyto tréninky si však žáci, respektive jejich rodiče, musí přispívat z vlastních zdrojů). Na zbylých třech školách funguje pouze skupinová výuka tenisových ST, která ovšem není tak efektivní.

Zpracování otázky č.7:

Jsou děti rozděleny do tréninkových skupin?

Jak je zřejmé z předchozí otázky, funguje na všech školách trénink ve skupinách. Tyto skupiny jsou však různě veliké. Na třech školách jsou žáci rozděleni do skupin maximálně po čtyřech hráčích (to umožňuje kvalitnější trénink). Na dalších třech školách se velikost skupin pohybuje mezi pěti až šesti hráči a dvě školy udávají počty ještě větší (dokonce až po 12-ti hráčích).

Graf 3: Počet dětí v tréninkových skupinách

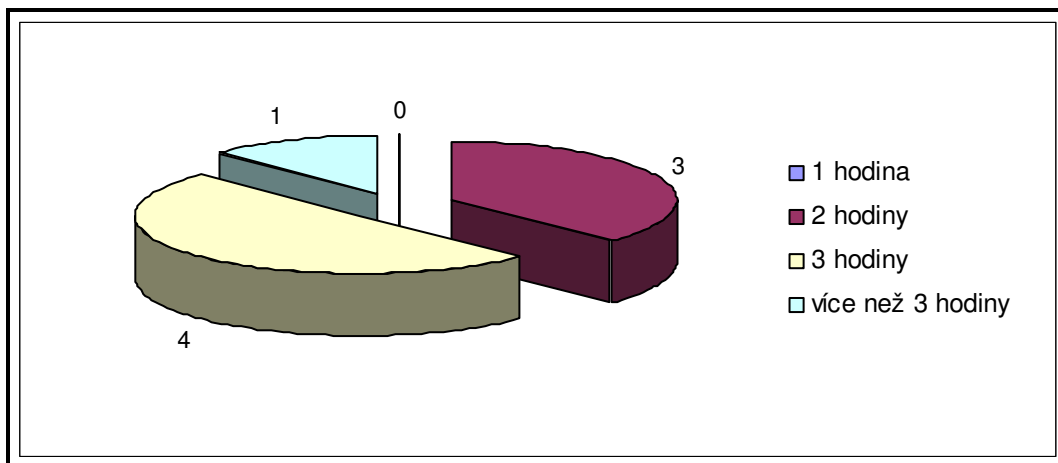

Zpracování otázky č.8:

V rozsahu kolika hodin týdně probíhá tenisová výuka?

Rozsah tenisové výuky se na všech školách s tenisovou ST pohybuje od dvou do tří hodin týdně. Výjimkou je TC Kadaň, kde žáci trénují třikrát týdně po dvou hodinách (to souvisí s dostatečným počtem kvalifikovaných trenérů).

Graf 4: Týdenní počet hodin tenisové výuky

Zpracování otázky č.9:

Kdo vede tenisovou výuku? (vyberte vhodnou variantu)

a) v rámci všeobecné sportovní přípravy

b) v rámci speciální sportovní přípravy

Z výsledků této otázky vyplynulo, že hodiny všeobecné sportovní přípravy jsou vedeny vždy aprobovaným učitelem TV. V polovině případů tito učitelé spolupracují s kvalifikovanými tenisovými trenéry. Pokud jde o speciální sportovní přípravu, tak ta je vedena vždy jen tenisovými trenéry. V šesti TK se o tenisový trénink starají trenéři s kvalifikací I., případně II. třídy. Ve zbylých dvou TK jsou tenisové ST pod vedením trenérů II. třídy.

Zpracování otázky č.10:

Jsou finanční prostředky poskytované státem na tenisový projekt dostatečné?

Skutečnost, že všechny školy na tuto otázku odpoví záporně, byla předem téměř jistá. Překvapením je ale fakt, že až na jednu výjimku (Písek) mají všechny

školy (kromě dotací z MŠMT) i jiné sponzory tenisových ST. Tento poznatek je kladným zjištěním pro další rozvoj těchto ST.

Zpracování otázky č.11:

Podílejí se na chodu tenisové výuky finančně také rodiče?

V polovině případů školy zavedly finanční spoluúčast rodičů na chod tenisových ST. Výše příspěvků je na těchto školách různá a pohybuje se v rozmezí 100 – 500 Kč za měsíc. Přínos těchto příspěvků je jednak ve zlepšení ekonomické situace a jednak ve zvýšení motivace žáků aktivně se účastnit tenisových tréninků. Na druhé polovině škol rodiče dosud nepřispívají nic, je ale jasné, že se příspěvky budou brzy týkat všech tenisových ST.

Zpracování otázky č.12:

Můžete říct, že přístup dětí k výuce tenisu je veskrze pozitivní?

Dvě negativní odpovědi v této otázce jsou překvapující. Otázkou je, jestli je tato nechuť způsobena samotnými žáky a nebo jestli se chyby musí hledat v organizaci a výuce samotných škol.

Zpracování otázky č.13:

Existuje na Vaší ZŠ tenisový žebříček?

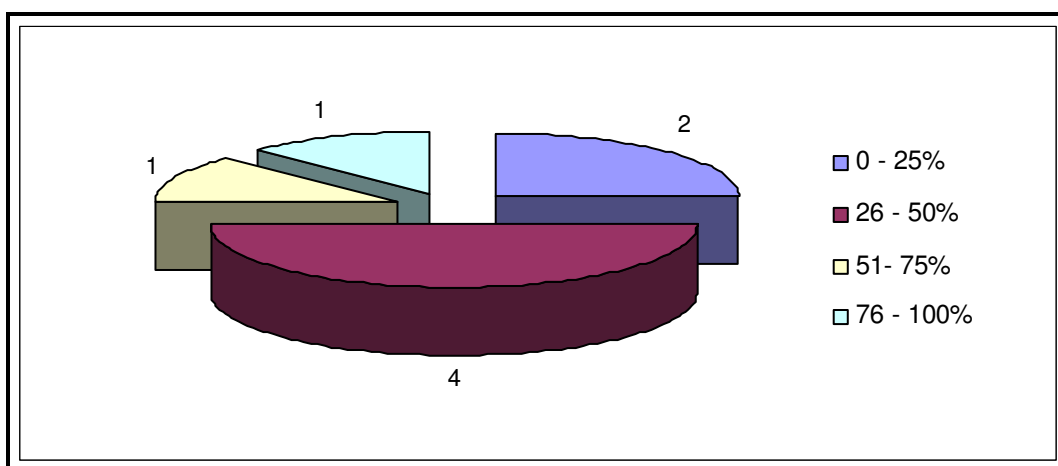
Z výzkumu vyplývá, že ani na jedné ZŠ neexistuje tenisový žebříček ST. Toto zjištění je pro mne zklamáním. Existence takového žebříčku by jistě vedla ke zvednutí prestiže ST a motivaci žáků do dalšího tenisového rozvoje. Každý tenisový zápas sehraný pod určitým tlakem má pro vývoj tenisty obrovský význam (zejména pokud se jedná o mladší hráče).

Zpracování otázky č.14:

Kolik procent absolventů projektu pokračuje dále s tenisem? (odhad)

Výsledky této otázky jsou přímo úměrné s kvalitou práce jednotlivých ZŠ a TK. Tam, kde jsou podmínky či organizace výuky špatné, žáci po ukončení ZŠ dále v tenise nepokračují. Naopak na školách, kde vše funguje jak má, žáci zůstávají v TK a dál pokračují v závodní činnosti (Jablonec nad Nisou).

Graf 5: Počty absolventů ST pokračujících dále s tenisem (v procentech)

Zpracování otázky č.15:

Jak vidíte perspektivu výuky tenisu na ZŠ do budoucna?

Tato otázka byla zcela otevřená a respondenti v ní uvedli mnoho velmi zajímavých názorů. Až na výjimky hodnotili perspektivu sportovních tenisových tříd na základních školách kladně. Pro ukázkou cituji některé z názorů:

Přerov: „Já jsem spíše skeptik, tenis (minitenisem počínaje) hrají především děti rodičů, kteří na to mají. O práci se sportovními talenty lze hovořit jen v některých případech, o budování základny talentované mládeže takřka vůbec.“

Praha: „Předpokládám další rozvoj. Spolupráci se školou a klubem vidím rozhodně jako přínos pro rozšíření členské základny tenisu.“

Písek: „Špatně, protože děti začínají s tenisem pozdě a počtem hodin a věkem ztrácejí možnost se plně zapojit do sportovního života ve srovnání s dětmi, které začínají tenis dříve a za zájmu rodičů.“

Jablonec nad Nisou: „Pokud bude zachován projekt alespoň v té podobě jako je současná, tak kladně. Je však potřeba u tenisu přehodnotit minimální počty tenistů ve sportovních třídách!!!“

4.2 POROVNÁNÍ POČÁTEČNÍCH CÍLŮ A HYPOTÉZ

Hlavním cílem diplomové práce bylo vytvořit přehled o současném stavu výuky tenisu ve sportovních třídách základních škol, na nichž je tenis kmenovým sportem.

Výzkum probíhal ve školním roce 2006/2007 v období od prosince do května. Byl realizován dvěma způsoby. Prvním byly osobní návštěvy sedmi z devíti základních škol ČR, na kterých fungují sportovní tenisové třídy, a konzultace s kompetentními osobami (ředitelé příslušných ZŠ, předsedové TK a trenéři ST). Součástí návštěv ZŠ byla ve všech případech také prohlídka mateřského TK. Informace o zbylých dvou ZŠ (v Písku a Karlových Varech) byly získány pomocí anketního šetření a z webových stránek obou škol. Kromě osobních návštěv a konzultací byla jako druhá metoda výzkumu zvolena anketa.

Na základě získaných informací bylo zjištěno, že činnost tenisových sportovních tříd není zcela ideální a že úroveň výuky a její organizace je na jednotlivých základních školách značně rozdílná. Podrobný přehled o stavu a úrovni jednotlivých tenisových ST lze najít v kapitole 3.7, ve které je uvedena jejich stručná charakteristika a vyhodnoceny jejich silné a slabé stránky. Kromě hlavního cíle bylo stanoveno i pět dílčích cílů, ke kterým byl vytvořen stejný počet hypotéz.

Hypotéza H1, týkající se splnění podmínek MŠMT a ČTS pro zřízení sportovní třídy tenisu, se potvrdila. Podmínky pro zřízení a chod ST byly na všech místech v podstatě vyhovující. Existují však rozdíly mezi jednotlivými školami a TK, ale souhrnně lze tvrdit, že co se týká sportovního zázemí a vybavení, nebyl na žádném místě zjištěn nedostatek. V místě všech škol se nachází dobře pracující tenisové kluby, které mají potřebný počet tenisových dvorců (na letní i zimní přípravu). Všechny školy mají také tělocvičnu pro všeobecnou přípravu.

Problematictější je situace s kvalifikovanými trenéry. V některých klubech má na starosti výuku ST pouze jeden trenér (např. Praha a Hrádek nad Nisou) a to je na velký objem tréninkových hodin poměrně málo. V důsledku toho dochází ke spojování dětí do příliš velkých tréninkových skupin a tím pádem i k poklesu

kvality tenisové výuky. Jiná situace je např. v TC Kadaň, kde je k dispozici až šest trenérů. Problém je hlavně v tom, že v rámci tréninku se ST si trenér vydělá kolem 200 Kč za hodinu, ale jakmile trénuje privátně kohokoli jiného, pak je jeho hodinový příjem minimálně 300 Kč.

Další výrazný problém je s naplněním tenisových ST (viz vyhodnocení hypotézy H5). O jednotlivých nedostatecích či naopak kladech se lze dočíst v kapitole 3.7 (silné a slabé stránky).

V hypotéze H2 se předpokládalo, že v realizaci projektů „Minitenis do škol“ a „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“ dojde k četným modifikacím obou projektů. Hypotéza se opět potvrdila a to zejména u projektu „Minitenis do škol“.

Při návštěvách základních škol byl, kromě chodu samotných ST, předmětem zájmu také minitenisový projekt. Vyjádření a názory na perspektivu minitenisu byla téměř u všech zainteresovaných lidí velmi skeptická až negativní. Tito lidé se v souvislosti s minitenisem zmiňovali zejména o drahém vybavení a velmi krátkém využití minitenisu. Většina z nich s minitenisem přišla do styku a tudíž zřejmě oprávněně tvrdili, že po dvou až třech měsících hraní přestává mít minitenis pro děti větší význam.

Také investice do minitenisového vybavení je pro většinu TK problematická, protože mají dost starostí se zajištěním chodu vlastního klubu. Výjimku tvoří Jablonec nad Nisou, Most a Přerov, kde mají kompletní minitenisové vybavení a dokonce výuka minitenisu je jakýmsi předstupněm tenisových ST. V těchto klubech pověřeni lidé hovořili o minitenisu velmi pozitivně a byli jím doslova nadšeni. Pravda je tedy asi někde uprostřed a výuka minitenisu je věcí osobního názoru každého člověka.

Obecně lze tedy říci, že teorie a postupy popsane v projektu „Minitenis do škol“ jsou sice promyšlené, ale jak jsem z mého průzkumu na základních školách s tenisovými třídami zjistil, tak nejsou bohužel zcela běžné. Minitenisovým tréninkem se zabývají pouze některé tenisové kluby, které si tak vychovávají širokou hráčskou základnu.

Co se týká projektu „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“ jsou výsledky výzkumu mnohem optimističtější. Obecně lze tvrdit, že počet a úroveň ST

zařazených do projektu „Intenzifikace“ stále stoupá. Důkazem může být skutečnost, že v České republice v současné době existuje 270 ST. V těchto 270-ti třídách je provozováno celkem 19 kmenových sportů a dalších 23 sportů doplňkových. Tenis řadíme do obou kategorií. Počet devíti tříd s kmenovým a dvou tříd s tenisem jako doplňkovým sportem, však není vzhledem k popularitě tenisu v ČR nijak závratný. Myslím si, že zejména území bývalých Východních Čech by si takovou ST zasloužilo. Je třeba si však uvědomit, že tenis není sportem kolektivním, ale individuálním.

O nedostacích tenisových ST zařazených do projektu „Intenzifikace“ je psáno ve všech dalších hypotézách této kapitoly a v kapitole 3.7.

Hypotéza H3, v níž šlo o státem poskytované finanční prostředky s predikcí nedostatku těchto dotací, byla bezezbytku naplněna. Na všech devíti místech jsou dotace ST nedostačující a ZŠ s mateřskými TK si musí shánět jiné sponzory. Těmito sponzory jsou většinou města a obce (jakožto zřizovatelé ST), nebo majetní rodiče, případně jsou zaváděny povinné příspěvky žáků sportovních tříd. Výše těchto příspěvků je značně rozdílná. Např. v Praze či Přerově rodiče na chod tenisové třídy nepřispívají vůbec a naopak v Jablonci nad Nisou rodiče platí za svoje potomky 500 Kč měsíčně. Ve většině případů se však příspěvky pohybují v rozmezí mezi 100 – 200 Kč za měsíc. Tyto prostředky putují zejména na provoz sportovních hal v zimním období.

Krajní možností je, že trenéři dostávají nižší hodinovou mzdu, než je uvedena v metodických materiálech MŠMT a ČTS. Ta je stanovena na 200 Kč za hodinu, přičemž privátní hodinu s tenisovým trenérem lze jen stěží sehnat za částku nižší než 300 Kč. I tento fakt ovlivňuje tu skutečnost, že zkušení trenéři mají malý zájem o trénování tenisových ST. Další příčinou je mnohdy i to, že nechtějí pracovat s tak velkými skupinami žáků, protože tyto skupiny bývají nehomogenní. Vyskytují se v nich často i žáci, kteří o tenis nemají dostatečný zájem nebo nejsou zrovna talentovaní. Jsou do těchto tříd zařazeni pouze kvůli doplnění do potřebného počtu žáků a díky tomu pak škola nepřijde o státní dotace.

Při návštěvách jednotlivých míst bylo zjištěno, že se každý tenisový klub stará o svoji budoucnost dle svých možností a schopností. V některých klubech

(např. Hrádek nad Nisou a Kadaň) mají dostatečně schopné manažery, kteří vědí jak potřebné finance zajistit. Finance jim poskytují obce, ale i jiní sponzoři. Jedná se o poměrně vysoké částky v řádu mnoha desítek tisíc korun.

V hypotéze H4 byl vysloven předpoklad, že spolupráce mezi ZŠ a TK bude probíhat na vysoké úrovni. Překvapivě tomu však na několika místech není. Rozdíly ve spolupráci jsou dosti markantní. Na jedné straně např. Jablonec nad Nisou, kde je spolupráce klubu se ZŠ Arbesova příkladná a na straně druhé Hrádek nad Nisou, kde si sportovní třídu tenisu „přehazují“ ze ZŠ Komenského na ZŠ Lidická.

Součástí této hypotézy byla i prognóza, že kvalita výuky a její organizace bude v jednotlivých ST velmi odlišná, což se jasně potvrdilo. Ve většině případů má výuka a její organizace svoji kvalitu, přičemž se vše upravuje podle místních podmínek, počtu žáků, personálního zabezpečení a možností školy a klubu.

A jak by tedy měla vypadat příkladná spolupráce se ZŠ? Mohlo by tomu být jako v Jablonci nad Nisou mezi místním tenisovým klubem ČLTK Bižuterie a ZŠ Arbesova. Nejenom, že se klub stará o to, aby na ZŠ Arbesova nastupoval co největší počet dětí se zájmem o tenis, ale stará se i o pozitivní reklamu školy ve městě. Obrovským pozitivem je kontinuita výuky tenisu, kterou klub zajišťuje. Kontinuita je tvořena touto osou: nábor dětí již v 1. až 3. třídě do TK, kde děti začínají s minitenisem, ve 4. až 9. třídě výuka pokračuje zařazením vyhlédnutých dětí do ST tenisu a po skončení ZŠ je možný přechod do SCM či na SG. Dalším kladem spolupráce je fakt, že klub vlastní mikrobuse, kterým jednotlivé tréninkové skupiny přepravuje ze ZŠ do tenisového areálu a zpět. Funguje tedy neustálý přehled o dětech, za které je trenér zodpovědný od doby vyzvednutí ze školy až do zpětného navrácení. Se ZŠ je vypracován harmonogram tréninků tak, aby se co nejméně zasahovalo do normální výuky. Hodiny všeobecné sportovní přípravy vedou aprobovaní učitelé tělesné výchovy a hodiny specializované tenisové výuky kvalifikovaní trenéři tenisu.

U hypotézy H5, která hovořila o perspektivě tenisových ST a o značném zájmu ze strany dětí a rodičů, není zcela jasné odpovědi. Vesměs všechny ZŠ a TK hovoří

o tom, jak jsou tenisové ST perspektivní a že je jejich úroveň stoupající, ale na druhé straně téměř všechny školy mají velký problém s jejich naplněním. Tenis je přece jenom sportem hlavně individuálním, který se neprovozuje tak masově jako např. fotbal či hokej. Proto je problém naplnit tyto třídy a vyhovět tak poměrně vysokým požadavkům o počtu žáků, které musí jednotlivé základní školy splňovat. Tyto počty jsou stanoveny v metodických pokynech MŠMT a jsou každoročně kontrolovány.

Otázkou však zůstává, zda jsou ve ST opravdu talentované děti se zájmem o tenis. Na tuto otázku už kontrolní orgány tolik nemyslí. Není totiž až tak složité doplnit ST do potřebného počtu žáků o několik jedinců (kteří nemají buď zájem nebo talent) a splnit tak požadavky MŠMT. Pak se může stát, že do klubů plynou nepřiměřeně velké státní dotace a dochází tak k „plýtvání penězi“, které by se daly využít jinde. Kontrolní orgány by se tedy neměly zabývat pouze nezbytnou dokumentací ST, ale měly by navštěvovat i jednotlivé tréninkové jednotky a hledět např. na žebříčkové postavení hráčů.

Další vývoj sportovních tříd tenisu se do budoucna jeví spíše perspektivně. Je však třeba vyvarovat se některým nedostatkům, které byly odhaleny také v této DP, a dále koncepčně pracovat. Pokud rodiče uvidí, že v jejich městě funguje výchova tenisových talentů ve sportovních třídách, pak bude jejich zájem o zařazení svého potomka do těchto tříd jistě vyšší.

4.3 VHODNÁ DOPORUČENÍ

Z provedeného výzkumu vyplynulo hned několik nedostatků v činnosti tenisových ST. Ať už jde o chyby vlastních ST a nebo o nedostatky v celém systému jejich zřizování, mohla by doporučení uvedená v této kapitole sloužit k nápravě a celkovému vylepšení stavu těchto tříd. Tato doporučení nejsou pouze nepodloženým návrhem, nýbrž reakcí na skutečnosti a informace získané důkladným šetřením dané problematiky.

- *Zajistit kontinuitu výuky tenisu.* Tenisové kluby by se měly snažit, ve spolupráci se základními školami (případně školami mateřskými), o zájem

již nejmenších dětí o tenis. Kvalifikovaní trenéři by měli několikrát za rok zajít do škol a školiček a seznámit děti s minitenisem. Zájem dětí by tak zcela jistě stoupl a naplnění budoucích tenisových ST by nebylo takovým problémem jako v současné době. Jsou případy klubů, které tuto myšlenku již pochopili a praktikují ji (Jablonec nad Nisou, Prostějov). Naopak po absolvování tenisové ST na ZŠ by měla fungovat návaznost na další stupeň výuky, jakým jsou např. SG či SCM.

- *Všeobecnou sportovní přípravu vede učitel TV v areálu ZŠ.* Školy totiž mohou nabídnout mnohem pestřejší sportovní vybavení a lepší prostory pro TV než je tomu v TK. Aprobovaní učitelé TV mají také větší zkušenosti ve vedení velkých skupin a s výběrem sportovních činností.
- *Specializovanou tenisovou přípravu vedou kvalifikovaní trenéři.* Při vlastním tenisovém tréninku je potřeba, aby se žákům věnoval opravdový profesionál, tzn. kvalifikovaný trenér minimálně II. třídy. Výuka je vedena v areálu mateřského TK na potřebném počtu tenisových dvorců.
- *Tréninkové skupiny v maximálním počtu čtyř dětí.* Opravdu kvalitní trénink nelze zajistit, pokud se jedná o skupiny větší. V současné době existují i školy, na kterých jsou až 12-ti členné tréninkové skupiny (Písek, Prostějov). Je tomu tak zejména v důsledku nedostatku trenérů a také nezbytných financí.
- *Snížení kvót pro počty žáků v tenisové ST.* Vyřešení problému s nedostatkem dětí ve třídách, nedostatkem kvalifikovaných trenérů a financí je věcí celého systému zakládání sportovních tenisových tříd. Vhodným způsobem by proto mohlo být snížení kvót pro počty tenistů ST, případně spojení s jiným individuálním sportem (např. badminton, stolní tenis,...). Všeobecná příprava by pak probíhala společně a speciální příprava v oddělených, mnohem menších a efektivnějších skupinách.
- *Změna způsobu rozdělování finančních prostředků.* Rozdělování státních dotací jednotlivým klubům by mělo probíhat na základě jejich funkčnosti a na základě výsledků dosažených jejich svěřenci. V potaz by se braly jak soutěže družstev, tak žebříčkové postavení jednotlivých hráčů.

- *Lépe odměňovat kvalifikované trenéry.* Zabránit tak současnému problému s nedostatkem trenérů, kteří odcházejí do jiných TK za lepším výdělkem (při soukromých hodinách si vydělají mnohdy dvakrát více). Motivace trenérů pracovat se ST by se zvýšila a ubylo by tak škol, ve kterých má veškeré dění kolem tenisových ST na starosti pouze jeden člověk.
- *Vybírat příspěvky na tenisovou výuku od žáků ST.* Tyto příspěvky by se vybíraly jednorázově a plnily by hned tři důležité funkce. Zvedla by se motivace k pravidelné docházce na tréninky a žáci by měly jakýsi závazek vůči rodičům. Dále by do tenisových tříd nastupovali pouze žáci, kteří mají o tenis opravdu zájem. A v neposlední řadě by se zlepšila ekonomická situace TK (zvýšily by se platy kvalifikovaných trenérů). Výše příspěvků by měla být přiměřená (kolem 400 Kč měsíčně), aby se ze ST nestaly třídy pouze pro lépe situované děti.
- *Otevřít další tenisové ST v regionech, ve kterých chybí.* Zajistit tak celoplošné rozmístění tenisových škol a vytvořit tím jakousi síť tenisové výchovy.
- *Pořádat mistrovství tenisových ST ČR.* Jednou za rok by se mohl pořádat několikadenní turnaj družstev ZŠ, na nichž je tenis kmenovým sportem. Hrál by se např. o titul „Nejlepší tenisová ST České republiky“. Zvýšila by se tak prestiž tenisových ST. Na těchto mistrovstvích by se setkala mnoho zainteresovaných lidí, kteří by pak mohli hovořit o aktuálních problémech ST, vzájemně se motivovat a inspirovat, apod.
- *Zkvalitnit spolupráci mezi TK a ZŠ.* Kvalitní a častá komunikace mezi školou a klubem by měla být základem dobrého fungování ST. Je třeba vhodně sladit program tréninků se školním rozvrhem a dohodnout se na bezproblémovém uvolňování žáků z výuky (ne na úkor prospěchu!).
- *Chut' na celé současné situaci něco změnit!*

5 ZÁVĚR

Hlavním cílem diplomové práce bylo vytvořit přehled o současném stavu výuky tenisu ve sportovních třídách základních škol. Jednalo se o třídy zařazené do projektu MŠMT z roku 2004 „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“.

Výzkum probíhal ve školním roce 2006/2007 v období od prosince do května. Byl realizován dvěma způsoby. Jednak formou osobních návštěv a konzultací a jednak formou anketního šetření. Získat potřebné informace o jednotlivých tenisových ST nebylo mnohdy vůbec jednoduché. V několika případech jsem narazil na neochotu pověřených lidí a nezáměrem spolupracovat na výzkumné části diplomové práce.

I přes uvedené komplikace mohu potvrdit, že byl hlavní cíl diplomové práce splněn. Přehled o současném stavu výuky tenisu ve sportovních třídách základních škol se mi podařilo vytvořit. Kromě tohoto přehledu jsem se v této práci snažil zanalyzovat příčiny tohoto stavu a navrhnout možná řešení, jak stávající situaci vylepšit.

Na základě získaných informací bylo totiž zjištěno, že činnost tenisových sportovních tříd není zcela ideální a že úroveň výuky a její organizace je na jednotlivých základních školách značně rozdílná. Některé školy rychle pochopily, jak dosáhnout úspěchu a jak lze téměř bez potíží fungovat. Jedná se však pouze o výjimky. Na většině škol se tenisové sportovní třídy potýkají s mnoha problémy. Nejčastěji se jedná o nedostatek žáků ST, nedostatek kvalifikovaných trenérů, málo finančních prostředků a špatnou komunikaci mezi ZŠ a partnerským TK.

Kromě hlavního cíle bylo stanoveno i pět dílčích cílů. I všechny tyto cíle se podařilo více či méně úspěšně naplnit a byly tak zodpovězeny všechny otázky, které byly na začátku práce stanoveny. Z výsledků těchto dílčích zjištění je zřejmé, že jsou mezi jednotlivými tenisovými ST značné rozdíly. Zjištění příčin tohoto stavu by si však zasloužilo ještě hlubší a systematictější průzkum pověřenými odborníky.

Tenis je sportem hlavně individuálním, který se neprovozuje tak masovým způsobem jako např. fotbal či hokej. MŠMT společně s ČTS by se měly zamyslet zejména nad počty žáků tenisových ST a nad výší poskytovaných dotací těmto

třídám. Řešením této situace by mohlo být sloučení tenisu s jiným individuálním sportem, jako je např. badminton či stolní tenis. Mít dostatek žáků ve sportovní třídě by pak nebylo pro školy tak obtížné. Všeobecná příprava by probíhala společně pod vedením aprobovaného učitele TV a speciální příprava v oddělených, mnohem menších a efektivnějších skupinách, pod vedením kvalifikovaných trenérů. Snížil by se tak i počet hodin speciální sportovní přípravy a tím i nároky na trenéry ST. Trenérům by byla vyplácena vyšší hodinová mzda a navíc by získali prostor pro vedení vlastních tréninkových hodin. Zájem kvalifikovaných a kvalitních trenérů o práci se ST by jistě vzrostl.

Hovoříme-li o počtech žáků v tenisových ST, je možné, že jsou v některých školách počty žáků udržovány poněkud „uměle“ (pouze kvůli zisku plné výše státní dotace). Za tohoto předpokladu je zřejmé, že se ve ST nevyskytují pouze talentované děti se skutečným zájmem o tenis. Proto nemá na některých školách tenisová výuka požadovanou kvalitu a dochází tak k „plýtvání státních dotací“. I tento problém by se dal vyřešit sloučením tenisu s jiným individuálním sportem do jedné ST.

Vhodným řešením situace je i zajištění kontinuity tenisové výuky od nejmenších dětí (prostřednictvím minitenisu), až po nástup absolventů ST do vyšších stupňů systému vzdělávání (sportovní gymnázia či sportovní centra mládeže). Tímto postupem by se dalo docílit rozšíření zájmu dětí o tenis a zvětšení tenisové základny. Na základě tohoto předpokladu by pak bylo jednodušší naplnit tenisové ST talentovanými jedinci.

Tato diplomová práce by měla sloužit zejména jako informační materiál o stavu tenisových sportovních tříd na českých ZŠ. Měla by být jakýmsi návodem k odstranění chyb, které byly prací odhaleny. Přínosem by práce měla být i pro koordinátora minitenisu ČTS Ing. Petra Šafránka, kterého téma diplomové práce velmi zaujalo a po celou dobu tvorby DP přispíval zajímavými náměty a návrhy. Rozhodně by však tato práce měla dopomoci k zachování a dalšímu rozvoji tenisových sportovních tříd na základních školách České republiky.

Vždyť tenis je krásný a v ČR velmi populární a úspěšný sport s velkou tradicí!

6 LITERATURA

1. Crespo, M. a Miley, D. *Minitenis do škol*. Prostějov: ITF, 1998.
2. Ďulíková, K. *Možnosti výuky tenisu na základní škole*. [Diplomová práce]. Liberec 2005. Technická univerzita v Liberci. Fakulta pedagogická. Vedoucí diplomové práce: PaedDr. Janatová Hana.
3. Höhm, J. *Tenis*. Praha : Olympia, 1982.
4. Frömel, K, aj.: *Pohybová aktivita a sportovní zájmy mládeže*. 1. vyd. Olomouc: 1999. ISBN 80-7067-945-X.
5. Langerová, M. a Heřmanová, B. *Tenis a děti*. 1. vyd. Praha : Grada, 2005. Děti a sport. ISBN 80-247-1256-3.
6. Lochmanová, L. a Mazal, F. *Učitel tělesné výchovy mezi paragrafy*. Praha: Hanex, 1998. ISBN: 80–85783–21–5.
7. *Metodické pokyny ČTS pro vedení ST*. Praha: ČTS, 2004
8. Perič, T. *Sportovní příprava dětí*. 1. vyd. Praha : Grada, 2004. Děti a sport. ISBN 80-247-0683-0.
9. Rychtecký, A. a Fialová, L. *Didaktika školní tělesné výchovy*. Praha : Karolinum, 1998. ISBN 80-7184-659-7.
10. *Seznam základních škol s třídami s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy 2005 – 2006* [online]. Praha: MŠMT ČR, 2006. [cit. 12. 1. 2006]. Dostupné z <<http://www.msmt.cz/sport/st-a-sg>>.
11. Šafránek, P. *Koncepce výchovy tenisové mládeže do 10ti let*. Brno: ČTS, 2004.
12. Šafránek, P. a Zháněl, J. *Rozšíření minitenisu v ČR*. Brno/Prostějov: ČTS, 2004. Dostupné z <http://www.cztenis.cz/metodicka_komise>.
13. *Zásady činnosti sportovních tříd na základních školách (zařazených do projektu „Intenzifikace činnosti sportovních tříd na ZŠ“)* [online]. Praha: MŠMT ČR, 2004. [cit. 31. 5. 2004]. Dostupné z <<http://www.msmt.cz/sport/st-a-sg>>.
14. Zháněl, J. *Testová baterie TENDIAG2*. Olomouc: FTK UP, 2004.
15. Zlesák, F. a Zlesák, J. *Minitenis do škol*. Olomouc: FTK UP, 2003.

7 PŘÍLOHY

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č.1: ANKETA

**Příloha č.2: UMÍSTĚNÍ ŽÁKŮ SPORTOVNÍCH TENISOVÝCH TŘÍD
V PRVNÍ STOVCE CELOSTÁTNÍCH ŽEBŘÍČKŮ
(sezóna 2006/2007)**

Příloha č.3: FOTODOKUMENTACE

Příloha č.1: ANKETA

Vážení tenisoví přátelé,

jmenuji se Ladislav Novák a jsem studentem Pedagogické fakulty Technické univerzity v Liberci – obor TV-ZE. Píši diplomovou práci na téma **TENIS NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH**.

Cílem nejen této ankety, ale i celé diplomové práce, je vytvořit přehled o současném stavu výuky tenisu ve sportovních třídách základních škol, které jsou zařazeny do projektu MŠMT z roku 2004 s názvem „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“. Nejde o poškozování nebo naopak o vyzdvihování jednotlivých škol, ale o zmapování současného stavu a úspěšnosti tohoto projektu.

Po seznámení s cílem práce bych Vás rád požádal o pravdivé zodpovězení otázek, které se později stanou styčným bodem výzkumné části mé diplomové práce. Hodící se variantu prosím označte, případně číselně doplňte.

Název a adresa základní školy:

Název mateřského tenisového klubu:

1. Je na Vaší ZŠ zájem o zařazení do tenisových tříd ze strany dětí a rodičů?

- a) ANO...ale nemůžeme vyhovět všem*
- b) ANO...a naše kapacita je vyhovující*
- c) ANO...ale nedostatečný*
- d) NE*

2. Splňuje Vaše škola podmínku MŠMT o minimálním počtu 12-ti dětí ve sportovní tenisové třídě? (organizace v tzv. „dvouročnících“)

ANO *NE*

3. Jakou tendenci má vývoj projektu na Vaší škole?

- a) stoupající*
- b) stagnující*
- c) klesající*

4. Jak probíhá spolupráce ZŠ s mateřským klubem?

- a) soustavně v rámci hodin rozšířené tělesné výchovy*
- b) soustavně v rámci zájmového kroužku*
- c) pouze nárazový nábor talentů*

5. Kde probíhá tenisová výuka?

- a) v areálu ZŠ*
- b) v areálu mateřského klubu*
- c) jinde*

6. Jakou formou probíhají tenisové tréninky?

- a) individuální*
- b) skupinovou*
- c) kombinace obou možností*

7. Jsou děti rozděleni do tréninkových skupin?

ANO NE

Pokud ano, doplňte po kolika hráčích

8. V rozsahu kolika hodin týdně probíhá tenisová výuka?

- a) 1*
- b) 2*
- c) 3*
- d) více než 3*

9. Kdo vede tenisovou výuku? (vyberte vhodnou variantu)

- a) v rámci všeobecné sportovní přípravy... .. A) učitel TV*

- b) v rámci speciální sportovní přípravy B) trenér 2. či 3. třídy
C) trenér 1. třídy

10. Jsou finanční prostředky poskytované státem na tenisový projekt dostačující?

- a) ANO
b) NE ..., ale máme i jiné sponzory
c) NE

11. Podílejí se na chodu tenisové výuky finančně také rodiče?

ANO NE

Pokud ano, doplňte výši měsíčního příspěvku v Kč.....

12. Můžete říct, že přístup dětí k výuce tenisu je veskrze pozitivní?

ANO NE

13. Existuje na Vaší ZŠ tenisový žebříček?

ANO NE

14. Kolik procent absolventů projektu pokračuje dále s tenisem? (odhad)

- a) 0-25%
b) 26-50%
c) 51-75%
d) 76-100%

15. Jak vidíte perspektivu výuky tenisu na ZŠ do budoucna? (Váš názor)

Na závěr bych Vám rád poděkoval za pomoc na výzkumné části diplomové práce.

S pozdravem Ladislav Novák

**Příloha č.2: UMÍSTĚNÍ ŽÁKŮ SPORTOVNÍCH TENISOVÝCH TŘÍD
V PRVNÍ STOVCE CELOSTÁTNÍCH ŽEBŘÍČKŮ
(sezóna 2006/2007)**

Tabulka 5: Celostátní žebříček mladších žákyň (sezóna 2006/2007)

cž	jméno	narození	Klubová příslušnost	dvouhra	čtyřhra	suma	BH
1	Rohanová Petra	14.08.1995	TCG Karlovy Vary	1830/11	1310/11	3140	60
3	Becková Natálie	08.08.1994	TK Kadaň	1285/16	1270/15	2555	60
5	Šumová Diana	25.09.1994	TK AGROFERT Prostějov	1295/11	1018/11	2313	60
12	Rutarová Eva	21.07.1995	TK AGROFERT Prostějov	868/16	670/13	1538	60
13	Moravcová Karolína	28.10.1994	TK AGROFERT Prostějov	874/10	639/10	1513	60
14	Liasovská Sonja	01.03.1995	TK AGROFERT Prostějov	793/15	715/13	1508	45
22	Látalová Kateřina	18.02.1994	TK AGROFERT Prostějov	569/10	451/9	1020	45
32	Nachtigalová Ester	15.03.1995	TK Kadaň	425/11	425/13	850	30
34	Hönigová Sandra	15.05.1996	TK AGROFERT Prostějov	489/10	307/7	796	30
40	Michálková Barbora	01.10.1994	TCG Karlovy Vary	418/9	277/7	695	30
59	Blaschke Barbora	23.05.1995	ČLTK Bižuterie JBC n. N.	278/13	223/13	501	20
77	Janatová Tereza	29.08.1995	TC EUROREGION NISA	213/13	189/14	402	20
98	Chmelová Klára	15.08.1995	TK Kadaň	166/15	145/11	311	15

Zdroj: www.cztenis.cz

Tabulka 6: Celostátní žebříček mladších žáků (sezóna 2006/2007)

cž	jméno	narození	Klubová příslušnost	dvouhra	čtyřhra	suma	BH
1	Pavlásek Adam	08.10.1994	TK AGROFERT Prostějov	2025/10	1430/10	3455	60
4	Budík Ondřej	16.03.1994	TCG Karlovy Vary	1585/13	1190/13	2775	60
11	Filo Daniel	23.04.1995	TK AGROFERT Prostějov	990/26	724/21	1714	60
12	Bližňák Jaroslav	15.06.1994	TK Precolor Přerov	953/10	711/12	1664	60
17	Makovička Ota	26.01.1994	ČLTK Bižuterie JBC n. N.	793/16	589/11	1382	60
24	Kocourek Ivan	11.05.1995	TK AGROFERT Prostějov	536/11	697/13	1233	60
25	Jalovíec Marek	21.01.1994	TK AGROFERT Prostějov	610/6	601/6	1211	60
43	Jochman Jan	04.03.1995	ČLTK Bižuterie JBC n. N.	527/19	385/12	912	45
45	Hořínek Jakub	18.01.1995	TK Precolor Přerov	462/9	431/11	893	45
48	Prokop Jan	14.01.1994	TK Písek	518/15	367/13	885	45
55	Herzán Miroslav	23.06.1995	TK AGROFERT Prostějov	439/25	334/18	773	35
61	Kolář Zdeněk	09.10.1996	TK AGROFERT Prostějov	417/15	303/13	720	30
65	Hladík Radim	22.07.1994	ČLTK Bižuterie JBC n. N.	329/10	366/10	695	30
70	Forys Martin	04.04.1994	ČLTK Bižuterie JBC n. N.	366/11	300/12	666	30
73	Panák Yvo	21.08.1995	TK AGROFERT Prostějov	384/10	260/7	644	30
79	Pilař Pavel	24.10.1995	TK Precolor Přerov	321/17	267/13	588	30

Zdroj: www.cztenis.cz

Tabulka 7: Celostátní žebříček starších žákyň (sezóna 2006/2007)

cž	jméno	narození	Klubová příslušnost	dvouhra	čtyřhra	suma	BH
1	Bártová Tereza	19.03.1992	TK AGROFERT Prostějov	TE	12	****	60
4	Makovičková Anežka	31.01.1992	ČLTK Bižuterie JBC n. N.	1220/10	1040/11	2260	60
5	Hrubá Kateřina	24.01.1992	TK AGROFERT Prostějov	1055/11	1155/10	2210	60
9	Čechová Karolína	15.01.1992	TK Most	751/17	773/17	1524	60
14	Vágnerová Marieta	14.12.1993	TK AGRC Prostějov	760/20	686/18	1446	60
25	Gratclová Nikol	24.08.1993	TK Precolorov	483/9	549/13	1032	35
27	Škachová Klára	27.06.1992	TK Most	495/9	396/11	891	35
34	Marková Gabriela	22.01.1993	TK AGROFERT Prostějov	408/17	274/9	682	35
35	Moravcová Klára	03.03.1992	TK AGROFERT Prostějov	426/8	252/6	678	35
39	Cermanová Sabina	05.09.1992	TK Most	117/2	480/6	597	30
55	Rohanová Petra	14.08.1995	TCG Karlovy Vary	350/9	130/6	480	25
62	Becková Natálie	08.08.1994	TK Kadaň	249/9	192/8	441	20
65	Stiskálková Yveta	19.06.1993	TK Precolor Píseň	312/13	109/6	421	20
70	Španvirtová Edita	29.08.1993	TK Písek	207/11	197/10	404	20
77	Petrliková Andrea	07.09.1992	TK Most	221/7	146/7	367	20

Zdroj: www.cztenis.cz**Tabulka 8: Celostátní žebříček starších žáků (sezóna 2006/2007)**

cž	jméno	narození	Klubová příslušnost	dvouhra	čtyřhra	suma	BH
1	Hradský Jan	21.02.1992	TK AGROFERT Prostějov	TE	9	****	60
3	Hanzlík Tomáš	16.01.1992	TK Most	TE	21	****	60
4	Veselý Jiří	10.07.1993	TK AGROFERT Prostějov	TE	26	****	60
6	Beránek Jaroslav	24.09.1992	TK Precolor Píseň	1445/14	1063/13	2508	60
14	Rumler Robert	01.12.1993	TK AGROFERT Prostějov	1025/19	702/15	1727	60
15	Fuglík Karel	28.06.1992	TK Precolor Píseň	900/10	814/10	1714	60
17	Přikryl Martin	10.06.1992	TK AGROFERT Prostějov	803/12	658/8	1461	45
18	Stakhovskyy Leonard	14.04.1993	TK AGROFERT Prostějov	773/12	615/10	1388	45
34	Pavlásek Adam	08.10.1994	TK AGROFERT Prostějov	598/10	441/8	1039	35
47	Vokoun Marcel	02.08.1992	TCG Karlovy Vary	413/14	350/11	763	30
48	Holka Tomáš	14.01.1992	TK Kadaň	339/13	395/17	734	30
51	Budík Ondřej	16.03.1994	TCG Karlovy Vary	352/9	340/10	692	30
55	Vopálka Pavel	11.04.1992	TK Precolor Píseň	272/8	389/11	661	30
57	Loconte Anthony	19.05.1992	TK Most	316/10	339/9	655	30
61	Krček Pavel	28.09.1992	TK AGROFERT Prostějov	369/15	255/15	624	30
71	Prokop David	16.02.1993	ČLTK Bižuterie JBC n. N.	294/13	252/11	546	25

Zdroj: www.cztenis.cz

Příloha č.3: FOTODOKUMENTACE

HRÁDEK NAD NISOU

Obr.8: Areál TC Euroregion Nisa

Obr.9: Areál TC Euroregion Nisa

Obr.10: ZŠ Lidická

Zdroj: vlastní fota (jaro 2007)

JABLONEC NAD NISOU

Obr.11: Areál ČLTK Bižuterie

Obr.12: Minibus ČLTK Bižuterie

Zdroj: vlastní fota (jaro 2007)

KADAŇ

Obr.13: Výuka tenisové ST ZŠ Školní

Obr.14: Areál TC Kadaň

Zdroj: vlastní fota (zima 2006)

Obr.15: Letecký snímek TC Kadaň

Zdroj: www.tkkadan.wz.cz

MOST

Obr.16: Areál TK Most

Obr.17: Areál TK Most

Zdroj: vlastní fota (zima 2006)

PRAHA 4

Obr.18: Areál TK Konstruktiva

Obr.19: Areál TK Konstruktiva

Zdroj: vlastní fota (jaro 2007)

PROSTĚJOV

Obr.20: Centrální dvorec TK Agrofert

Obr.21: Vstup do TK Agrofert

PŘEROV

Obr.22: Trofeje tenistů ST ZŠ U Tenisu

Obr.23: Vstup do TK Precolor

Zdroj: vlastní fota (jaro 2007)